



Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG14782	ImageGroup:	I1KG23872
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྐད་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚིག་མཛོད་ཆེན་མོ། skad gsum yongs su rdzogs pa'i tshig mdzod chen mo/
Author:	རག་ཏུ་བེར་ raghu vira
Descriptor:	some type set print and most of them are hand written notes
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[new delhi]
Publisher:	[dr. lokesh chandra]
Date:	[n.d.]
Volume:	10
Total Volumes:	139
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 6/2016

VOL. 10

—

BEAR
TO
BELLY

an antelope or a bear मुगदन्त

n Sg, R a bear (as a

ravenous beast) तडक्षः RV 5.

56.3, VS 24.36, Mn,

Suisse, etc bear-coloured

तडक्षवर्ण mfn MBh bear-

necked तडक्षग्रीवः AV 8.6.2

bear's tails भाल्लुपुच्छो L

female bear तडक्षी MBh, R,

Kathās like a bear-tongue

नरदक्षजिह्वम् (Scil कुष्ठ) car

the lord of the bears नरदक्षराज

m नरदक्षराजः Hariv, R, Bh P

— नरदक्षपालि m R a young

bear भल्लूकमुवन m Mālatim

bear n | I भाल्लूकः, भाल्लूकः,

भाल्लूकः, भाल्लूकः L — भाल्लूकः L

(Un 4. 41) — भल्लूः Mit —

भल्लूकः Pañcar.

I II अच्छः (corruption of नरदक्ष) —

अच्छभल्लः Bālar — जिह्वापः L —

दीर्घकेशः L — दीर्घदर्शिनः म L —

दीर्घरोमनः म L — दीर्घपिः L —

कुक्षरः — प्राचिष्ठः L — पुष्टचक्षुसः

म V — पुष्टदृष्टिः म L — भल्लारः

L — भीरुकः L — भीलुकः L —

मल्लु म L — वृकधूलिकः L —

सशलयः L .

beard । II आरुमलेमन् न L — कूचकः

कोटः

(५८) — ~~कोटः~~ L — कोटः Gal —

मारुती L — शिङ्गिन् न L —

शिङ्गणम् L — शिङ्गणम् L.

। I इमङ्कु न RV, etc — दाढिका Mn,

8. 283 — कूचः L, कूचम् Kād,

Rājat, Bhav P.

beard - leaved कूचपर्णी Npr

beard - maker इमङ्ककरः Var Br S

beard of a buck कूचः L,

कूचम् Comm on Katyār

the beard (of a goat etc)

कात्यायन Kātyāyana, sch, सूत्र.

I a beard of corn शाक्यशूकम्

L.

II किंशुक [m un] n Ait Br 2.

9 — कोशी L a beard of

rice. शाक्यशूकः, शाक्यशूकम् R

a girl with a beard (unfit

for marriage). हनुम L the

growth of a beard. समुद्रवृद्धि

I Ragh.

I having a beard समुद्र mfn

Mn, MBh, etc — समुद्र mfn

L — अमश्रुवत mfn Gop Be
having a long beard कूचिन
mfn Var Be having a red
beard रक्तअमश्रु mfn MBh
having a red beard and hair
रक्तअमश्रुशिरोरुह mfn MBh having
a white beard सितअमश्रु mfn
 MBh having a yellow beard
हरिअमश्रु mfn RV. हरिअमश्रु
mfn RV, MBh, Hariv, R
having long beards दीर्घश्रुकः
दीर्घश्रुकाः 2 to let the beard

grou धृ (with अभृ) MBH

loss of heard इन्द्रलुप्तः, इन्द्रलुप्तम्

इन्द्रलुप्तम् one whose heard has

grouen जालअभृ म्फु (g

आहितारम्भादि) -- रुद्रअभृ म्फु

R. wearing a heard अभृधर

म्फु BhP, अभृधारिण म्फु

MBH wearing a heard and

invested with the sacred thread

अभृमशोपनीतिन म्फु Heat

without a heard नि.इ.क

म्फु BhP a woman with a

heard सम्भ्रु I L to look like

a heard सम्भ्रुय Nom सम्भ्रुयते

Sis.

beardless निःसम्भ्रु mfn L.

a beardless man त्वरः L,

तुवरः Un R — मत्तुगः L.

~~adj~~ adj.

bearded I सम्भ्रुत Mn, MBh, etc

— सम्भ्रु L — सम्भ्रुवत Gop Bh

— सम्भ्रुधर BhP.

to appear as if bearded

सम्भ्रुय Nom सम्भ्रुयते Sis

bearded (as an animal)

शूकर. Comm on Sāṅkṣr

and Kāty Śr bearded as a

goat. अत्रुण TS, Kāth, At

Āp Śr bearded (said of a

goat) अत्रुदिन TS, ŚB, ,

Kāty Śr long-bearded दीर्घाश्रु

AV 11. 5. 6. — दीर्घाश्रु MBh

7. 4749.

2 I शूकर W — शूकरात्.

any bearded grain (one of

the 5 kinds of grain) शूकराणां

~~2756~~

2709

7

Car, Engr a bearded kind of
wheat resembling barley 2244

be

-x-

beast। नरेतरः Bhp 3.13.49 - रूपम् -

any beast (also applied
contemptuously to a man)

पशु m any beast of

burden. वाह्यम् Mn, MBh, etc.

beast for draught - धुयवाहः

MBh a beast-like man

नरेतरः Bhp 3.13.49 best of

beasts. मृगशिरः MBh.

II a beast of burden शिरवाहनः

- धुयः Mn, MBh, etc.

(prob) a beast of burden

वाहनीयः Kull on Mn 7.151.

I. II. धूरधरः L — धूरवहः L —

धुरंधरः L — धुरीणः L —

धुरीयः — द्यौरेयः L — पुरः —

पुष्पवाहः Nēlak, पुष्पवाहः —

प्राप्तभारः L a beast of man

उरुवपक m Pañc, VP.

I. I. a beast of prey स्वापद m

RV, स्वापदः, स्वापदम् RV, etc.

a beast of prey स्वापदः L,

खापद m AV, खापदः, खापदम

RV, etc — क्रव्यादः MBh 1.115.

24 — व्यालः Gaut, MBh, etc

— हिंस्रपक्षु, हिंस्रजन्तु m Kāv,

हिंस्रकः L — हिंसकः — हिंसीनः, etc

L, हिंस्रः Ragh.

I II क्रव्याद m Kathās — क्रव्यादम

m Ap — क्रौञ्चः L — चतु-

दंष्ट्रः Gul — दंष्टरः W — पापा

Heat — प्रसहः Car, Suse —

प्रसहनः

मकतः L — मकतः L — व्याडः

MBh, R, Mārka P — व्याकरणः

MBh — व्याकरणः MBh, R,

Var Br S a particular beast of

prey व्याकरणः MBh a beast of

prey शरि m L — शिवि m L

a beast of prey (wolf, jackal,

fox or hyena). अथः Lalit,

अथः coming from a wild

beast शीवायद mfn Anarghar

destroying life (a beast of

prey) जीवघातिन mfn Subh

a kind of beast विशालः L

a king of the beast खापदराजः

m Ml like a beast of burden

धुमवत MBh like a beast of

prey मातवत MW a parti-

cular beast of prey मेवः

Ap Sr beasts and birds मृग-

विजाः m pl Mn 5.20 dominion

over the beasts मृगराजता Vcar

filled with wild beasts (wood).

कुः सत्त्ववत mfn R. 2.28.

infested by many wild

beasts अगणितविविध मनु

MBh inhabited by beasts of

prey आवसत मनु deat

king of beasts. पञ्चराजः L to

travel by means of beasts of

burden. राज with द्युतः a vendor

of the flesh of beasts भिर-

प्राकः L

beat 1I लड् ए 10 लाडयति Nir 3.10,

m 4.11, युज्, मङ्, ए - आहन्,
आहन्ति, आहते (only if no object
follows or if the object is a part
of one's own body).

1II अभितड्, अभिताड्याति - अभिनिहन्

मङ्, ए - उन्मथ, उन्मन्य, उन्मन्याति

मङ्, Havir, R - उपक्षिप्, उपक्षिपति

SBH - उपहन, उपहन्ति स्पष्टिपत RV

6.75.13, SBE 6.14, Laty, Anvege.

mBh 2 -- क्षिपु or 6 क्षिपति, क्षिपत

(mBh, etc, or 4 क्षिप्यति only Bhatt)

BhP 4.8.24 & 15.17 -- निर्विध्य,

निर्विध्यति RV, mBh, etc -- प्रहन्.

प्रहन्ति RV, etc -- विहन् caus

विद्यालयति, विधातयत. Hit- हन्

cl 2 (Bhatuf 24.2 हन्ति rarely)

हन्ते and cl 1 हन्ति Ved, also

तिहन्त, जिहन्ति RV, etc.

Itm 1703 cl 1 लण्ते Bhatuf 8.28

to beat (a drum) 1 II निहन

निहन्ति Bhatt - निहृद् caus

निहृदयति Kāth - गमाहन, समाहन्ति

TBh, MBh, etc - हन् cl 2 (Bhalup

24.2) हन्ति (rarely होत and cl

1 हन्ति and also जिघनेते, जिघ्नाति

RV, etc to beat against प्रतिहन

प्रतिहन्ति (cp. also Ā) (Bhatt)

Tand Bh to beat (as a drum

etc) आहन, आहत TS, SBh,

kāthas, Bhatt, etc - निहृद्

निहादयति MaitrS — अभिउन

Mbh 6.1535, Bhag, etc to beat
asunder विहन्, विहन्ति RV, etc

to beat back प्रतिवाद्य प्रतिवाद्यति

(cf. also प्रतिवाद्यति Mbh, R —

प्रतिवाद्य (only acc. प्रत्यवधीत

Mbh to beat (linen with stones
in washing) निष्पिष, निष्पिनसि

SBr to beat musical instrument

संतड संताडयति Mbh to beat

off अपहन RV, etc to beat

time with the hands रा. ११३

द्वयति (दत्ते) (with तारुम MBh

1, Bhatt to beat together संहन्,

संहन्ति सुखे to beat to piece

उद्धृत् caus उद्धृतेयति RV 8.14.13,

TBe, MBh, Hariv to beat upon

उपाहन A SBc2 to beat

Noilently आहन intens आजङ्घन्ति

1. 1. 1. 13 so as to beat belly

उदरताडम् Frab the beat of a

wing पदोदापः Bhatt, रा. ११३.

beating 1I लाडनम् पूज्यं 1.155, मभ.

etc — कुहनम् BkP, etc — प्रहरणम्

Pāṇcat — दण्डनम् पूज्यं also अ मभ.

12. 431, kām, kulām 1.78 —

यस्याघातः MW.

1II उद्धरणम् मेरिच — उन्मन्यनम् L

— कलहः W, कलहम् L — तस्याघातः

L — प्रहारकरणम् MW — विष्पन्दः W

— व्याघातः MBh 5, 12c.

the act of beating आहननम्

kātyāy. beating back 1I

प्रतिहति तु इति — प्रतिवाचनम् MBh
BhP.

1. प्रतिवाचनम् 1. beating of the

heart. हृदयपुरुषः गोक्त, set the

beating of the pulse करान्तः

Gokt 2.10.30 beating the heart

हृदयपुरुषा Vāgbh beating the water

at beating उदकघातः Vatsy

beating time by clapping the hands

करतात्म Bāler — कद्रुमात्ता W.

(in music) a particular method

of beating a drum निगृहात्म

an instrument for beating time

निकृतात्म a means of beating

उत्तमन्यनम T one who

announces the house by beating

a gong etc प्रविन-म L a

particular method of beating

a drum टिकट Sangit a
particular mode of beating a

drum टिकट: Sangit a
particular way of beating a

drum गानुरगा f a stick for

beating a drum आहननम AV

20.133.1.

beater 1I आघातः if

to be foolish like one who beats
the air with his fist आकाश

(P. A.) beating a wound

अरुंतुय ह (आ. Par. 3.2.35 &

6.3.67, Mn 2.161 etc beating

~~off~~ अपहन्तु ह (आ. Par. 5.8, 5.8e,
etc beating out मोहिन beating

with प्रहारिन् (comp.) MBh, Rāe,

etc being in the act of beating

आहनन्य VS 16.35 fit for

beating आहननप्रकार ApSr

produced otherwise than by

beating अनाहत .

beaten adj 1I ताहित F 5.26.12, VarBe

kum 5 24, kak 2.6 Fagh, etc —

आहत F, Fagh, kum, ka'hāe VarBe

et — प्रहत MBh, kā'e, etc.

1II निषिद्ध- MBh, etc — प्रयुहित MBh,

1 Nilak — निवृत्त F, etc — निवृत्त

MBh, Hariv — हत F, etc.

beaten as a drum etc 1II

नाभित F VarBe — नाहत

MBh, Hariv Fagh etc —

प्रहत MBh, kāś, etc — अभिहत

Amar, kathās beaten away

विहत १३५१ beaten back

प्रतिबाधित MBh — प्रविहत MBh

beaten by rain वृष्टिगतं Bear

beaten down नापातित MBh, etc

beat down in front — beaten

प्रवसत TP_{rat} beaten (in law)

without witnesses अगणित

यज्ञ २.२१३ beaten said of

a driver 2nd FV 1 (in law)

Location in a cause निवसन्ति

not beaten (as a drum) $\frac{3}{4}$ T

Adm Co thoroughly beaten.

John Hadley's name.

to be beaten adj 1. लाउनीय 2. Defeat

Volume 44.7 - लाइव मिन 8.299

Yajñ 2.161 — प्रदाय नमः—होमना

W.

to be beaten / as an unchaste

Woman आत्मनस as Coma
~~~~~

आत्मनस to be forcibly beaten  
~~~~~

संताड्य MBH being beaten by
~~~~~

अवनयन (instr) MBH 4.1424,

अवहनमान

having beaten आत्मनस t.

to be beaten back प्रतिहन pass  
~~~~~

प्रतिहन्यमान MBH, pass, etc.

beatitude न॥ कवलयम् MBh, KapS,
 sam khyak, etc - सिद्धि f L -
 संसिद्धि f Mn, MBh, Pur.

the best i.e. final beatitude
 निःश्रेयसम् Kaush Up, Mn, MBh,
 etc bestowing final beatitude
 निवाणद mfn MBh a cause
of beatitude सिद्धि कारणम् MW
Conferring beatitude सिद्धिद
 mf (अ०) n Var Yogay, Mālatim,
 Bhl Conferring final beatitude
 उपवर्गद mf (अ०) n - आपवर्गिण,
 आपवर्ग्य Bhl to desire final

beatitude नृप desid मुमुक्षते
RV, Bhp desire of final

beatitude नागरः L. final

beatitude ॥ अपवर्गः Bhp, etc —

final beatitude परमपदम् W —

परमगाति f W — मुक्ति f Kāv,
Kathas (= मोक्ष).

॥ अक्षरम् — अपवर्जनम् L —

अपुनर्भवः Bhp, अपुनर्भावः —

निःसरणम् L — निवृत्ति f Bhām

= निवर्ण.

granting beatitude पुण्यदुह

mhu MBh highest beatitude
निर्वाणम् MBh, Kār, etc (in phil)
the effort to win future beatitude
सुखा Tattvas Knowledge of
final beatitude मोक्षज्ञानम् MW
leading to future beatitude
नैः श्रेयस mf (ई) n Mn, MBh,
नैः श्रेयासक Mn 12.88 Lord of
beatitude सुखपति m BhP
a means of obtaining beatitude
साधु साधनम् Pañcar offering
beatitude परावत् mfn Apast
one who has attained

heatitude शिशिद्ध mfn MBh, R,
 Pur one who makes pilgrima-
ges to gain heatitude शिशिद्धयात्रकः

Pañcat place of heatitude

शिशिद्धक्षेत्रम् Sak, Hcar yielding

heatitude पुण्यभूम् mfn MBh

heatiously शिष्ये, शिष्ये.

heatified शिशिद्ध MBh, R, etc.

heatified people शिशिद्धजनः R

a heatified woman शिशिद्धाङ्गना

Megh, Vās, Kathās — शिशिद्धयोषित्

BhP.

beauty II सौंदर्यम् Kāv, Kathās, etc;

— सुन्दरता, सुन्दरत्वम् Kāv — शोभा

(ibc f आ) TS, etc — चारुता

Kurm, Malar, 2 $\frac{26}{27}$ Sāntis, VP —

रमणीयता Kāv, Sāh, रमणीयत्वम् R, Śāk

— रम्यता (Pratāp) रम्यत्वम् (R)

— कान्ति f Nal, Śāk, Megh, Pañcat

Sūsar, Kathās, कान्तिमत्ता Kurm —

श्री RV, etc — लावण्यम् Insar,

Kāv, Kathās — लालित्यम् Insar,

Sāh, Heat — सौभाग्यम् MBh, R, etc

— मनेज्जता Cāv — अभिरामता Śānt

1. 16. etc, अभिरामत्वम् — लक्ष्मी (ibc m(13) t

MBh, Kāu, etc.

I II अभिरथा Ragh, etc — आभा

MBh, Mn, Suśr, Pāṇcat, etc —

आभिजात्यम् T — आभिरूपकम्

gana मनोज्ञादि Pāṇ 5 1. 133 —

आभिरूप्यम् L — इन्दिरा — उज्ज्वलता,

उज्ज्वलत्वम् — औज्ज्वल्यम् Sāh, Vām,

Daśar, etc — ककुम् † † —

कचा L — कमनीयता, कमनीयत्वम्

कमा L — कर्कः L — कान्तत्वम्

MBh 3. 14437 — कान्तिमत्ता Kum

— काम्यता MBh — कृप † RV, VS

4, 25 — छाद्यम् (Pāṇ 2.4.22 & 25,
 6.2.14) ifc (especially after a
 word to be taken in the gen)
 Megh 102 — छाया Megh 77 & 101
 VP 4.4.31 Kāthās 98 — द्यवि f
 Ragh 9.34 Śis 9.3 Naish 22.55—
 उम्बरः utt arar, Viddh — तेजस्
n (often pl) Nal 1.15 तेजो —
 त्विष f RV 8.43.3, MBh, etc —
 दीप्ति f ŚBr, Mn, etc — द्विक्प्रिया ५
 — पेशलम् Bhp — प्रभासः MBh,
 प्रभावः MBh R — भगः (ifc f ज्ञा)
 RV, AV, Br gṛs Bhp — भव्यता Rājāt

— मञ्जिमन् m W — मणिमाला L

— मरुतः m pl Naigh 3.7 —

मनोज्ञकम् Pāṇ 5.1.133 — मूर्ति t
मौग्ध्यम्

Pāṇ cat — मौग्ध्यम्, Sāh, Uttarar

Kathās, MW यथास्त u RV, AV, VS,

ŚBr gṛŚr — रम्भः L = शोभा —

रसवन्ता Vās, Sāh — राढा L —

रामणीयकम् Kāv — रामण्यकम् R(B)

— रुचः t ŚBr, VS — रुचा L —

रूपम् (lc t आ rarely ई) PV, etc

— रूपधेयम् Naish — रूपसम्पत्ति (MW)

रूपसम्पद् (MBh) t — लवणा L लवणम्

according to some लवणः, लवण)

— लवणमन् m Prasanna: — लीला

Kālid, Kathas, Rājat — वपुष्मत्ता

Divyār — वपुस् RV, etc —

वर्ण : (वर्णम् RV अर्धर्चादि) RV f आ

Mm, Mm, etc — विमā sās, Sāh —

विभूषणम् (RV f आ) Dasar —

विभूषा RV — विभ्रमः (RV f आ)

Kālid, Mālatim — विलासः (RV f आ)

Bhp — वैदाधी, sās — युष्टि f

chhp 3. 13. 4 — शीलम् (शीलः

RV अर्धर्चादि RV f आ) RV — शुभम् RV,

AV, VS, TBh — शुभम् Karu's, Karu,

Kathās शुभा (only L) शैलिसं०

Bhp — श्रीक (५८ ६ आ) —

श्रीमत्ता Kāv — संस्थानम् (५८ ६ आ)

M Bh — सौभाग्यम् (५८ ६ आ) Bhp

— सौम्यता MW — सौम्यत्वम् MW

— सौरभ्यम् L — सम्पद ६ म०, ११६

etc — सम्भ्रमः (५८ ६ आ) Bhartr (v.l.)

for विभ्रम) — सुचारुता Varbr, Sch

सुजातकः, सुजातकम् (१) Vās -

नूरुपता Hariv, Kāv, Pur — स्वादुम्

Subh.

2741

~~2788~~

abode of beauty श्रीवासः Bhp

श्रीनिकेतः BHP beauty and

prosperity श्रीयो f. du. beauty

(esp. of song) रागः (३६ आ ओ ई)

Sak, Pāṇicat : (esp. of voice)

रागः (३६ आ ओ ई) Sak, Pāṇicat

— of a poem स्वादिः ३६

beauty of colour वर्णमकरः ३६

beauty of countenance मुखश्री

BHP, kāvyā beauty of form

रसगुण मफ ife — रसपलावयम

W the beauty of spring मधुर

Kavyād — (personified) मधुश्री

Vikr, turn the beauty of the

Cool season शिशिरश्री पान्कज

beauty of the teeth चामुण W

the beauty of youthful यौवनश्री

Bhartr beauty personified as a

daughter of Dharmā वयुस & VF

MārkP beauty personified as a
daughter of Taksha नपुंस f VP

MārkP bereft of beauty 1I

गतश्रीक म्फ Hariv 3722 — हतच्छाय

म्फ Kathās, हतलिव्दू, हतलिव्छ म्फ

MBh, R, Bcar, हतप्रभ म्फ MBh

— विभ्रान म्फ W beyond beauty

आनकल्याण म्फ (इ) म्फ SBr

causing beauty कान्तिकर म्फ W

consisting entirely of beauties

लावण्यमय अफु (इ) an kad,

लावण्यवत अफु deprived of

beauty निःश्रीक अफु mah —

अपश्री अफु dis — परिमलित अफु

in destroying beauty, विशाल

अफु श्री Far — कान्तिहर अफु

in endowed with beauty !

सौभाग्यवत अफु day.

1II बुद्धिमत् अफु ch —

शुभसमान्वित अफु in endowed

with beauty of form रूपगुणोपत

mbh excelling all in beauty

applied to Radha श्रीर mbh

Pāncar exquisite beauty माधुर्यम्

MBh, Kāv, etc — सुषमा Naish,

Bhām extraordinary beauty

आनन्दम् filled with the beauty

of flowers पुष्पश्रीगर्भः L

beauty 1 I श्रिये, श्रिये

1 II वपुषः — श्रियस (dat. and

• Ved. inf RV full of beauty

शोभामय म् (इ) न MW giving

beauty कान्तिः म् W granting

beauty कान्तिदायक- म् (इका) न

W great beauty नावप्यलक्ष्मी

kathās, नावप्यश्री- MW having

beauty सश्रीक म् (आ) न

Vikr, Rahnāw — रूपभूत म्

MW having beauty as weapon

रूपास्त्रः L having beauty of form

रूपसौभाग्यवत् मङ्गल Vismay Heat,

Champak (in rhetoric) beauty

enhanced by love सङ्गित to

Vām 3. 1. 22. 22. 14, Sāh

intoxication produced by beauty

सौभाग्यवत् Kum (met.) treasure

of beauty त्वणाकर: Dasar of

divine beauty अमरवर्णिन मङ्गल

Mbh of faultless beauty अनवधर

mf (आ) न RV 10.68.3, etc

of such beauty लद्विभूपवत mf

(ली) न Nal 1.13 one who has

acquired beauty लब्धकान्ति

mf MW a paragon of beauty

श्रीनिकेतः Bb 11 past beauty

अतिकल्याण mf (इ) न SBE persons

beauty वपुःप्रकर्षः Ragh - वपुर्गुणः L

possessed of beauty लोकावत

mfn Heat (only f) col

receptacle of beauty श्रीनिधि m

Pāncar to represent the beauty

of anything शोभाय Nom शोभायते

Malac robbing beauty (applied

to Rādhā) एतद् mfn Pāncar

sons of beauty त्रिय आत्मजः

superior beauty सोष्ठम m

kāra, etc true beauty कृतश्री

ApS. what beauty is there

(in that) i.e. it has no beauty

काशोभा (with loc)

beautiful adj 1 I सुन्दर † (इ) m. pl.

k. ans, etc — चारु RV, AV, MBh, etc

रम्य † (आ) इ. etc — रम्य †

(अ) — सुभग † आ RV, etc —

रामणायक L, रामायण — रामन †

आ (क. इ) इ. etc, k. ans, MBh, etc —

लक्ष्मीवत् शान्ति - P, etc — रूपवत्

Pārṣṇ, MBh, Nir, etc (supra रूपवत्तम)

— श्रीमत् MBh, kāṣ, et — अभिगम

† आ — सुदर्शना † (आ) MBh R

† — मनाज † (आ) MBh, kāṣ, etc —

मनाज † (आ) MBh, kāṣ, etc —

† — मनाज † (आ) MBh, kāṣ, etc —

†

1. अनवर्ण — An अभिरूप † आ

AV 8. 9. 9, Nir, etc — अभिरूप

MBh, Nir, etc — अभिरूप L —

उज्ज्वल ३ Suir, MBh, Katha, etc.

etc — अस्मिन् — कमन f (आ) BhP

— कमनीय Sak 62 R, Bhante, etc —

कमन f (आ) (Pām 3.2.167) Kavyā

कामन f (आ) R. VS, R 2.25.

१. ५. 43. 13, R. 6. 30, वनति

१. १. ११. ११ — कल्याण f (इ)

१. १. ११. ११ — कल्याण, etc — क्वर

L — कल्याण W — आर f (इ)

in cor. or etc, १ कल्याण

Chrup — चक्षुष्य Chrup 3.12.8,

Ch 1.6.89, Rajat 2.47.10, 11.12.11

MBH 12.40.881 — ज्ञान्य 4.6.1 —

हरिनीम — TS 2.7.9, TB 12. Shady 12

MBH, etc — दिव्य 4.2.10

— E Kathas, etc दिव्यत दिव्यरुपि

MBH Kathas — 10.11.10

Chrup — तैजस्वत AV 18, TS 2f, TB 12

Tandya 12, Chrup — विष्णुत AV 3.

6, विष्णुत 12.11, 12.11.10, 12.11.10

Kaus — धवल ह (आ) L — नडा

— पुङ्गल ह (आ) mārka — पेशान

ह इ. R, A, पेशल ह आ mārka

— व. ७, etc — प्रतिरूप ह (आ) mārka

— प्राप्त रूप L — प्रासादिक ह (आ) mw

Kārand — वन्धुर ह (आ) (llm 1

42, Sch) Insen Kālid Caur —

भद्र ह (आ) R, V, etc — भद्रक ह

इका L — भव्य mārka, Kānd, etc —

भव्यरूप ह (आ) R — भव्यावृत्ति Kāthās

भानुमान RV, etc भामिने PV, etc —

भाविता MW — भावन् L — मन्त्रां ह

(आ) MW — मन्त्रां MBh, kāṣ, etc —

नृणां kāṣ — मधुरगात्र ह (इ) las

मन्त्राय L — मन्त्रां kāṣ, kathās, vijat

यशस्य RV, AV — यशस्विन AV, etc

— रम्यरूप Bhāṣa — रसात्मक ह (इका)

Sāh — राम ह (आ) MW, kāṣ, etc —

रुचिर ह (आ) MBh, kāṣ, etc — रुच्य ह

(आ) Naish — रुच्य ह 2.14, Sāh,

शोभन रूपशालिन MārkaP, Heat, kathās

रूपस्विन Pāṇḍu, Vat — रीपा १/३००

उक्ति, etc — रूप १/२.१२० —

रेवत RV, AV, MBH 13. 185, etc

applied to Pāṇḍu — लोड L —

कधु १/३०० MBH, Kalid —

कद - kad, Bālar — कदाम १/३००

L — लवण १/३०० W — लूलि W

— लवण १/३०० MBH — लवण

— लवण १/३०० RV, etc — लवण L =

कधु - वाम १/३०० आ RV, etc

— विनाकलो W — विनाक MBH, etc

Future - विभक्ति चार्ट (2)

कुन्दय RV, VS, TS - कुम 4 जा

R. रामधूसर MW - सुभगा 105

शुभंयु + २ शुभ { ५॥ + २५

संख्या F V - शाभक ८ (इका) Naish

— शांतिनाथ Karand - शांतिनाथ

mw — शोभित & mostly if Mkh.

Kav, etc — शोभित if — श्राव if (अ)

(g सिद्धादि) Pāṇcar — संरक्त R,

megh — सत् if (अ) RV etc —

समुदासित दु — सरस if (अ) Kav,

Paṇcar Be, Kav —

साकार if (अ) Haric Pāṇcat,

MaṅkP — साकारम् — साधुजान Mkh.

R सु RV, etc — सुरवात्माक if (अ)

Vikr 4.46 — सुजान RV etc —

सुपेक्ष RV, VS, T Be etc — सुप्रभ

है (आ) मध्, मध्, P — सुभ P.V —
 सुमन L — सुमनाहर है (आ) मध्, P.
 — सुमनाहर है (ई) मध् — सुमन
 है (आ) मध्, P, etc — सुमन है (आ)
 P.V, etc — सुमन है (ई) मध्, P.
 सुमन मध् — हरि W.

not beautiful 11 अरुभ —

अरुभिन 'not'

11 अनिकट्यण है (ई) अरुभ any

thing beautiful etc सुभिन any

beautiful object नैजोत्सव. I heartas

मदः L affording a feast to the
eyes i.e. beautiful to behold

प्रदत्तनयनोत्सव Kathas appearing
beautiful रणवसंहार RV to appear
very beautiful सम्प्रसन्न, सम्प्रेरायत

MBh a beautiful and charming
woman विभावरी - Bhartr, Hil, etc

beautiful and terrible MBh

MBh beautiful appearance 73147

RV, AV, VS, Size, eyes beautiful

as a lion शीतलतः १०४५

beautiful body प्रहृल्लभ L a

beautiful brow सुभ्रु, सुभ्रु ६

Amar, ४४, P a beautiful creature

वस्तु वृत्तम माला, ३४ beautiful
by day (?) दिवावसु RV ८.३५.१

beautiful by devacarya (as a

hermitage) देवचर्यागिरिगर्भतः ११४१

३. ११०४५. beautiful by nature

प्रकृतिकल्याण f Mark

beautiful by reason of २१११

f (आ. ०. ३) (ife) beautiful

पारक वारक ५१ beautiful

रूपक वारक f/अ वारक

११७२१, न. ५. २२. २१ — वारक

f रआ. मरि. Majat — वारक

f (आ) Hariv. R a beautiful

face मुखश्री वि. P, kāvyād.

ध्रीमुखम MW beautiful

faced मञ्जुवक्त्र W beautiful

filamented चसवेष्ट L a

beautiful flower साक्षुपु मम mw

beautiful - great चारुगुण

gal चारुपुत्र L beautiful

haired मञ्जुकेरिन् L a

beautiful husband भद्रकान्तः

Parricat beautiful in all

parts वराङ्ग L beautiful in

every member सजीव सुन्दर १० ११

Beautiful in form मना इराका

is beautiful in itself

निराडम्बर सुन्दर Rajal beautiful

gem मञ्जुमणि २० २१ the

beautiful Lalit - mistara.

सुखानन्दन विरजः Lalit a beautiful

line सुरदा Kathas, VarB.S

a beautiful lover. ११ १२ १३

Parvat a beautiful object

आमिनाम Men, Rajt Kathas, etc

beautiful powder सुदर्शन-गुण

Sāring beautiful sail of a

woman आनन्दमत्त shall beautiful

stone सुदर्शन beautiful to

look at सुदर्शन Parvat beautiful

with flowers गुणमत्तः वास्तव

beautiful without limitation

अनुसूयामणिः a beautiful woman

1I वरतनु वच - गनरमा L

— सुगात्री Vcar — वराङ्गना मभ

etc — रमा Pañcar, Sāh.

1II कौतुहल L — चर्वी L — नीरजाक्षी

Vcar — परमाङ्गना मभ, F

भामिनी मभ कवे, etc — भाविनी

मभ, कवे, etc — मञ्जुनाक्षी L

राजावमुखी Vcar — रामा

कौतुहल, मभ, etc — लटभा Vcar —

2767

वरयोषित् f Head - शुभापाङ्गा R

completely beautiful अश्विमुन्दर

now dark and beautiful

श्वामुन्दर: now esp. a beautiful

figure गान्धर्व etc exceed-

ingly beautiful परमशोभन

मधु - प्रभद्रक मधु R excessively

beautiful ललितललित Uttarar.

linear extremely beautiful

यथारूप f (आ) मधु, R. forming

beautiful things ~~सुंदरी~~ RV

furnished with hundred beautiful

suits as an umbrella श्रीमच्छत-

-शलाकिन MBS having beautiful

appearance सुंदरीकसन्नुश

RV having beautiful colour

सुंदरीकसन्नु RV having

beautiful form प्रवरसन्नु-फिआ

Mbh — २३४०८ Pāṇge, MBh,

Nir. el. having a beautiful

shape ॥ १०॥: L. having a

beautiful tail ॥ १०॥: f

(5) Pāṇge ॥ १०॥: having a

beautiful throat हारिकण्ठ (i.e.

voice) Vās having a taste for

the beautiful ॥ १०॥: Bh P

having beautiful bullocks सुभसद्

having beautiful eyes

गुणगुण कान्ता का - १७३२३

having beautiful flowers

गुणगुण का having beautiful

गुणगुण गुणगुण गुणगुण

having beautiful hair 1 T

गुणगुण गुणगुण गुणगुण

गुणगुण गुणगुण गुणगुण

having beautiful hands

Saint of the Adivine

PV having beautiful teeth

चावदन AV Paip 20.55

having beautiful water सुपयस

Nag instruction in beautiful

glance मुग्धविलसितलोपदेशः 506

longing for the embrace of a

beautiful person समीक्षितुं नयः

L looking beautiful सुदृश्य

Panicar — सुदृशक PV made

of beautiful leaves चारुपत्रमय

Heat more beautiful 1

मनोहरतर MBh — अक्षर RV,
etc.

1I. वपुष्प RV most and

more beautiful प्रक्षिणायतम,

प्रक्षिणायतम MBh most beautiful

1I चारुतम RV 1.62.6.

1II मनोहरतर MBh — वपुष्म

AV, वपुष्प RV — अक्षर RV

RV, AV, R most beautiful

among श्रष्ट of (आ) (with gen)

RV, AV, R the most beautiful

of 1 I डोरवर: (mostly if.)

Rit, Canrap, Dhurtas.

1 II वृन्दारक to अक - इका

(loc, comp) Nir, MBh, etc,

वृन्दार L — श्रष्ट to आ

(with gen) RV, AV, R the

mother of, beautiful children

अभिषेकपद्मावती - Not not
very beautiful अभिषेकपद्मावती

Cal - गीत - as of
beautiful appearance गीत

kāhāl of beautiful colour

सुवर्ण (आ) P.V. etc. -

सुवर्णक MW one who has
 a beautiful haired wife

सुकशीमार्य Not one whose

limbs are all beautiful

चारुश्रवणं त्रिभुजं चारुश्रवणं

- दर्शन Nal 12-18 perfectly

beautiful मणिपुष्प MBh resemble

resembling the breasts of a

beautiful woman (which are

not separated from each other

विभावनापमः L. Thinking

One's self beautiful. सुन्दरं मनः

1 asar thought beautiful by all

लोकसुन्दर तु है ए very

beautiful 1- सचास तु है ए

— सुचास मझ, कवर, etc — सुशम

तु है ए मझ, Lalit, kalthar —

दिव्याकृति मझ, 77.68 .

1- अतिशय — मनापुण्य तु है ए

— सुपशम तु है ए, भक्ति —

सुविश्रब्ध R, सुविश्रब्धम —

सुप्रमा Pāncar — (as an arm)

सुशम R a very beautiful

deceit मोगलतः । a very

beautiful woman मोगलतः ।

Cauraf with a beautiful

wife मोगलतः, Sinhâs with

a beautiful woman मोगलतः

Sinhâs (a woman) having

beautiful limbs मोगलतः ।

Mark P. ~~to be beautiful~~ 11

to be beautiful 1T रुच cl 1 (shatuf

18.5) रोचत (ved. and ep. also रोचते

AV, Mn, MBh etc. — शुभाय Nom

शुभायते — पौरशुभ, पौरशामित MBh.

to be beautiful with समिशुभ,

सममिशुभते instr R to be

very beautiful शुभ intens

शिशुभते, शिशुब्धि MBh causing

to look beautiful शोभनम् MW

to look beautiful शुभ cl 1

(Dhātup 18.11) शोभते AV, etc.

to make beautiful सुभगय Nom

सुभगयति Bhp - रुच Caus

रोचयति, रोचयते AV, AitBr, Kum

to render beautiful - प्रशंसि P

- उद्भास Caus उद्भासयति,

उद्भासयते Mācch, Regh.

मा अञ्ज el 7 अनक्ति, अङ्क L -

उपशुभ, उपशोभते Bhp 5.17.13, Hit

भा el 2 भाति MBh, Kāṣ, etc.

मन्द ल 1 (Dhatuf. 2.12 मन्देत (ved.
 also मन्दति Naigh 1.16 -- विभा,
 विभाति RV, etc -- विशुभ, विशुभत
 MBh.

beautifleness 1 II प्रेक्षणीयता Rajat.

beautifully 1 I चारु Hariv, Chaurap

-- सुभगम् Megh.

1 II वल्गु .

beautifully adorned सुरुक्म

RV, VS beautifully shining

भद्रशाचि RV going beautifully

मञ्जुगमन — शुभग W repeating

beautifully मञ्जुपाठकः L.

to beautify I + शुभ caus शाभयति AV,

etc — संशुभ caus संशाभयति AV —

शुभीकृ, शुभीकरोति kauthakes.

I II व्यञ्ज, वङ्गे RV — शुभ(शुम्भे

८१ 1.6 (भवति 18.11.28.32

शाभेत, शुम्भाति RV, etc — संवृध caus

संवर्धयति म३४ क० व०, ०१ — सभाज० cl

10 सभाजयति (*rarely* सभाजयेत्) म० व०

समञ्ज, समन्तिक, समेङ्ग VS, S३४६

to beautify one's self शुभ (शुम्भ)

cl 1 - 6 (Shatap 18.11.28.33)

शोभते, शुम्भति RV, etc.

beautifying adj 1 T शोभाकर म३४ —

शोभयितृ Niv — कान्तिकर, कान्तिद,

कान्तिदायक क (इका W — श्री RV 4.41

४ — विराजन् (पुं०) Car — प्रसाधक

ॠ (इका) (युक्ते) Vācar, Mark.

1II भन्दन ॠ (आ) Mahid — शोभिका॥

m W.

beautifying a forest वनराजि ॠ (इ,

इ) W. वनकरवा is beautified

by 1I शोभित (comp. in case

— परिशोभित (instr. or comp.)

Havis, R — शोभिन् (युक्ते) Mkh kav, etc

1II शोभित (with instr. or comp.)

Sinhās beautified with प्रतिशोभित

(instr.) Havis. (v.l. for परिशोभित)

— विशोभित (instr. or comp.) Mkh,

2784

slv

2784

R.

to be beautified शोभनाय - MW.

— o —

because । I यतः AV, etc — हि RV, etc,

हिन RV 6. 48. 2 — यद् RV, etc —

यस्मात् Mn, MBh, etc — येन RV, etc

— येन कारणेन — यत्कारणम् Pañcat

— यथा MBh, Kāv, etc.

~~MBh~~ । II उपजीव्य p (with acc) — कुतस्
Lāṭy, etc — यतो हेतोः —

यदर्थम्, यदर्थं MBh, Kāv, etc —

यदि BhP — हिहि, ही, हीही Hariv,

Bhatt .

because of स्थाने because

of (in all oblique cases)

निमित्तम् .

welcome pl II संजन् , संजायते Hariv, R

- संवृत् , संवर्तते R, Ragh - सम्पद् ,
सम्पद्यते (in some forms also P)

MBr, Kāv, etc - जन् cl 4, जायते
(cp also जायति cl 2 (?) Ā, twice
cl 1 Ā) RV, AV, etc.

I II अनुदृश् pass अनुदृश्यते - अपिजान्

cl 4 * अपिजायते - अपिनिवृत्

MānGr - अपिनिष्यद् (with acc)

ŚBr 14, Ch Up - अपिसम्पद् ,

अपिसम्पद्यते ŚBr, etc - अस cl 2

अस्ति, rarely Ā Br Ār Up, etc

आविश , आविशति - आविशते RV,

MBr, R, BhP, etc - उपलूप् ,

²
 ३५५०५८ BhP, n/n, SBz, bhp — ३५५८,
 ३५५३१८ (rarely ३५५३१८) MBh,
 R, SBz, Sak, etc — क्य cl 1
 क्तवत् (with nom) RV 10. 130. 5 & 6,
 AV, Bhatt (with dat [Pān 2. 3. 13
 Vārt 2] R, Pañcat) — निगन्,
 निगच्छति (with acc) — निवृत्
 निवर्तते SBz, Up, etc — नू cl 1
 (Dhātup 1. 1) न्वाते (rarely न्वाते)
 RV, etc — या with the acc. of an
 abstract noun — विजन्, विजायते
 (nom) MBh — वृत् cl 1 वर्तते
 (rarely वर्तति) TBr — वृज् cl 1
 वृजाते (esp with acc of an abstract

noun) MBh, Kāv, etc — संरुच, संतिष्ठत (also संतिष्ठति) Lalit
 संगम्, संगच्छते (rarely संगच्छति)
 [only with an object] Bhp —
 सम्पद्य, सम्पद्यते (in some forms
 also P) Bhattach.

to be about to become गोविद्य

म्फु MBh, Kāv, etc about to

become गोविद्यत म्फु AV, etc

to become anything गीया, गीयाति

(with the acc of an abstr noun)

Hariv, MBh, R, Bhp, Ragh, etc

to become I गच्छ, गच्छति Bhag

to become known to अविम ३५/३१२

Ragh 1. 9. to become one (अतीति संज्ञा)

to become thoroughly संयुक्त,

संयुक्त (in some forms also P)

(with adv in संज्ञा) Pān. 5.4.53

to become a vidyā dhara

विद्याधरी नू Kathās it is to be

about to become भवनीयम्

(impers) a modification of

the notion 'to become' भावनावाचकः

Nir 1. 2 what is to become

भवितु mf (त्री) n Br, etc,
 भविष्य mf L What ought
to become भवितु mf (त्री) n
 Br, etc, भविष्य mf -

becoming n I संवृत्ति १ MW -
 तद्भावः ife - समापत्ति f (imp)
 Yogas - समाप्ति, सम्पद्य f Samkr
 - भावः Svet Up, Kāty Śr, etc.
 1॥ प्रथा Vedāntas - भवः Kāth
 - भूयम् (ife).

the act of becoming भूयस
n - भू f fān 1. 4. 31

becoming acquainted सङ्गति ६

L सङ्गति ५९ Sarvad

becoming a servant गृह्यमाण

upon Rish becoming any-

thing - आगमसम्पत्ति f Katy Se,

आगमसम्पत्ति f SBr the becoming

dear प्रियमनवेष्मता W;

प्रियमनवेष्मता MW, प्रियमनवेष्मता

Bhatt, प्रियमनवेष्मता MW

becoming equal to आगमसम्पत्ति

f Katy Se, आगमसम्पत्ति f SBr

becoming into anything
which one has not been

before अग्रे तद्वाचः Pan 3.1.12

Comm becoming of one's
self अभिमानः becoming
similar to अभिमानः of
Katy Sr, अभिमानः of SBr

becoming one with Brahma
 अभिमानः अभिमानः MBr the
becoming that अभिमानः Katy Sr
IV, 3.13, Bādar 3.4.40

the state of becoming

अभिमानः — अभिमानः Das,
 अभिमानः Suse (with Buddhist)
Continuity of becoming
(a link in the ~~series~~ twelve

- fold chain of causation) नदः
 chain was 12 (MIB 102).

becoming ^{adv} II गतिन् R' Pit, Hariv,
 Ragh - 21-11-11 mla often in comp;
 गतिन् (if after an adv in 3rd) -
 गतिन् f (f) - गतिन् TS, etc
 - गतिन् .

II गतिन् (if) = गतिन् - गतिन् .

becoming adorable (यतिगतिन्),
 Bhakt (Pān 3.2.57) become
dear यतिगतिन् Gīt (Pān 3.2.
 57) becoming similar to

ममसि यत् (acc) 3Br, RPut
 on the point of becoming ममसि
as becomes men ममसि R'.

2I यथाचित R, Hit, etc -- यत् f (मि)
 Pañcat — यथाहित L.

not becoming मसि यत् not
 MBh 1.6371, etc as is becoming
 यथातथम् MBh, Pur, Kathā,
becoming to यत् Mn, MBh, etc
knowing what is becoming

• यथातथम्.

becomingly यथातथम्

inducouring act
incominoly अङ्गपये

become adj II सजात ash, kāv,
 etc — सिद्धत MBh, kāv, etc —
 सम्यक्त ye R — सजात Up, Mn,
 MBh, etc — सजात ye Mn,
 MBh, etc — जात TS, IS, etc —
 वृत्त Katha 18. 306 — मृत f (आ)
 AV, etc.

III प्रमृत (ye) Das — मृत L.
 = मृत — जात Hariv.

become a. absorbed in Bratimā
 ब्रह्ममृत Mn, MBh, Up become
a. harsh मृत Sam Up 1.14

become another's ~~verb~~ ^{गृहीत}
 P/n 7.217, R 7.83.5 what
~~verb~~ has become गृहीत (with
 nom) R what ought to become
 गृहीत R, etc. (who has become
गृहीत (with nom) R to be
 about to become गृहीत ~~verb~~
 Kathās, गीतलय ~~verb~~ — गीत
 Mithā, Pānc. — गीत,
 सम्ययोति, सम्ययोति (with two
 acc) R.

to Cause to become IT गृहीत Caus गीतयति
 rarely गीतयति. Pur, jāh —

at Cl 2 A, Cl 14 Cl 5, etc.
 (see above section 100)
 Pan 5. 4: 52 ff. ~~7~~

IT. 517 Caus नयति TS, SBr. etc.

made to become adj. नति de
 Bhag, Samk, Sāh

to strive to become

नयति, नयति R, etc.

bed n । I शय्या (युं f आ) ShadyBh
 etc — शयनम् युं f आ) SBh, etc
 — शयनीयम् MBh, Kāv, etc, शयनी-
 यकम् Kathās — तल्पः (n. L) AV,
 TS, 6, TBh, etc (युं f आ
 Rājat 2. 166) — आस्तरः Sānti's,
 Kathās, आस्तरणम्, आस्तरणी —
 संस्तरः (युं f आ) MBh, Kāv, etc
 — विस्तरः L, विष्टर.
 । II अवस्तरः — आशयः — जाहकम् L
 — पथस्तिका W — प्रशयनम् AV —
 मन्दुरा L — शयः — शिरः L —

← संस्कार: Mār P — संस्कारक: Śīl

स्तरिमन् m Un 4. 147, Sch, स्तरिमन्

Un 4. 147, Sch.

I I a bed chamber शयनगृहम् Śak

5. $\frac{29}{30}$ (v.l.), शयनागारः (L),

शयनावासः (Rājat) L, शयनीम-

गृहम् Kathās, शयनीमवासः Vet

— शय्यागृहम् MBh, Kāv, Kathās

— शयनभूमिम् f Śak, शयनास्नानम्

L — वासकम् (युच् f आ)

Kathās — वासगृहम्, वासगृहम्

MBh, Kāv, etc.

I II वासगृहः, वासः (see वाससञ्ज्ञा) -

आय्यावासवेष्टमन् न आय्यावेष्टमन् न

Kathās a bed-chamber संवेशः

BhP — स्वप्ननिकेतनम्, स्वप्नगृहम्

L — स्वप्नस्थानम् Kathās bed

clothes आस्तरणम्, आस्तरणी a bed

covering आय्याच्छदनम् MW

a bed-curtain for protection

against mosquito मशकहरी L

bed-insect ललनकारः BrahmanP

a bed made of darbha दम्-

संस्कार: R. 2. 5, Kathās 22. 4. 4

a bed made of flowers and

leaves संस्कार: L a bed of fresh

• grass नव-संस्कार: APGr a bed

of straw संस्कार: Hariv bed of

turf (for persons in a state

of impurity अथ: संस्कार: the bed

on which any one is born अथ-

अथ MBh 6. 5820 a bed-room

गुप्तहृत् Gal, Pañcat - अथ-

अथ L — being in bed

शयनं कृतं, कामने स्थित mfu being

on a bed प्रस्तरेऽथ mfu VS,

प्रस्तरेऽथ mfu belonging to a

bed तलस mfu VS 16.44

the female bed-fellow (of a

Woman शयनसखा Kathas.

going to bed उपशायिन mfu

MBh - संवेदिन mfu निम

ज्जथु m (with तलसे) Bhatt.

II. निमज्जथु m (with तलसे)

Bhatt. gone to bed शयनागस्त

I gone to bed ^{adj} शय्यागत ^{mbn} ~~mbn~~ MW

— शय्यायां आनंद ^{mbn} ~~mbn~~ शयनगत

^{mbn} Subh to go to bed शय्यां संनिशु

शय्यां अधिष्ठा a great bed महा-

शयनम् Buddh having a

brilliant bed (of stars) चित्त-

^{mbn} वहिस RV 1. 23. 13. f having

leaves for a bed पत्रसंस्तरः MW

having leaves strewn so as to

form a bed संस्तरः W having

no bed अशय्याः R. having the

same bed समानशय्य mbn Lāty

in bed शय्यान्तर the interior of

a bed शय्यान्तरम् Kām, शय्यो-

त्सङ्गः Megh a lady of the

~~bed~~ bed chamber महत्तरिका Kād

lying in bed शयनतलगत mbn

Subh — शय्यायां आरुढ mbn

the middle of a bed शय्यान्तरम्

Kām, शय्योत्सङ्गः Megh the

office of the guardian of the

bed-chamber शय्यापालकत्वम्

Pāṇcat one who assists in going
to bed संवेदकः Car a particular
part of a bed कुशः VarBh.
the preparation of a bed (one
of the 64 arts) शयनरचनम् Cat
produced on a bed तलेवजः mfr
 (आ) न Ar 4. 39. reclining
on a bed (of leaves) निष्परस्त
mfr W (the surface of) a
bed शयनीमतलम् R to take a
woman) to bed शय्या with can

of शिष्य (acc) a teacher's bed
 शिष्यः in camp an upper
bed room सुखः the upper-
portion of a bed on which the
head rests. शिष्याः Das
a violater of his teacher's bed
 शिष्याः MBh 3.1761 wetting a
bed with urine शिष्याः
 Śāring S.

2 I मञ्जक. m. n Kathās — पञ्चः

Kaush Up, MBh, Kāv, etc also

पर्यन्तिका Kād, also पर्यन्तः Pān 8.2.

22.

2 II पेचकः L, पर्यन्तः.

a bed-bug मच्छकाशयः, मच्छका-

शयिन m. L able to do without

a bed-stead अतिरवट् mfn

Pān, Sch bed-infesting मच्छका-

शयः, मच्छकाशयिन m L the

bed on which a corpse

carried वारुठः L.

bedstead I रवट् Kaus, Mn 8.

357, etc — मच्छः Ragh, Sch,

Divyān.

I II रवदाका ife Pān 7. 3. 49 Kās —

मतवारणम् L. ~

a bed-stand on which dead
bodies are conveyed to the pyre

रवाटः, रवाटा, रवाटि f L, रवाटी

I, रवाटि a bed used also as

a seat ~~औडीरम्~~ औडीरम् L

beyond the bed-stand आति-

रवद mfn Pān, Sch (for

Khura) the foot of a bedstead

क्षुरः L gone to bed मन्त्रकगत्

mhu Sāh having the form of
a bedstead. शयनविध mhu

Kāsi a bed load consisting of
bedsteads खट्वाभारः १ वंशादि.

a part of a bedstead जड. १
ध.

Var Br S 79. 30, जडि. का

a portable bed वहन AV

a small bedstead खट्वा

Pan 7. 3. 48, Kāsi — खट्वाका

Pan 7. 3. 48, Kāsi 3 beds

collectively. निखट्वा, निखट्वा

under the bedstead स्वप्नांतरे

Loc Hit to make into a bed

स्वप्नय Nom P स्वप्नयात् Sis 2.

77.

3 I a bed in a garden केदारः

(अनुराग) W. the bed of a

river

3 I the bed of a river प्राध्वनम्

RV — स्त्रोतस n RV, etc,

स्त्रोतस (y c).

3 I bed of a river अवानि f RV —

महाभारतः RV — अथर्वण RV 3.33.12

the bed of a river (esp. of the Ganges) when fullest i.e. on the fourteenth day of the dark half of the month Bhādra or in the height of the rains गमः

the bed of a stream गच्छाम

RV the bed of the Ganges

गच्छामिह W garden-bed गच्छामिह

having a full bed (as a river)

गच्छामिह (31) गच्छामिह R having

a wide bed river गच्छामिह

2812

mfn R 2. 13. 2 (v. l. दूरपार).

— x —

sin - bedarkened पापतिमिर mbu

MW.

— x —

bedauked ? 31-15 mgn ($\sqrt{3125}$).

bedauking 31-15 4: .

— x —

bedew 1I अवसिच ane Msh 13.50.6

VarBeS — ति ane for it Bhag

2.23, use 1.6.3.3.5.1 .

1II अनुद F 7 18 6 66 4 —

अभिवृष P sometimes A Msh, etc

— आप, आप वेन

bedewing oneself अवसिचम

Gaut bedewing with welfare and

RV, VS 20.

4.6 bedwood with अवागम

(in comp. day on 19)

bee n. II मक्षिः RV.

I II रैदियः ५ — घण्डः ५ — घुण्डः

Um 1.114 — द्येकः ५ — भसनः ५.

belonging to a bee मक्षिः mfn

Mārkaṣ. coming from a bee

मक्षिक mfn Mārkaṣ a large

black bee भसनः ५.

2 I मधुकरः Hariv, Kāv, etc — मधुमक्षः

मधुमक्षः, मधुमक्षिका, Karuṣ — मधुलिह m

Kāv, BhP, KuVal — भुमरी Kālid —

षट्चरणः Kāv, VarBṛS, Vṛ — षट्पदा

ibc SāritahŚr, MBh, Kāv, etc.

2 II अनिपकः, अलिमकः ५, अलिम्बकः

अलिम्बकः — आरङ्गः RV 10.106.10

— अलि m ५ — इन्दीनः, इन्दीवारः,

इन्दीवरः Gīt — कलालापः ५ —

गातु m up 1.73, गातु m ५ — गातु m ५

गुञ्जकान् m ५ — चञ्चरिन् m up ५

— चञ्चरीकः Bālar 5.30, Prasanna^{ar}

Dhūrtan, etc — चमरकः Gal —

तरला ५ — दिवौकस m — दुणः

only ५ चवन मोदिन् m ५ — नीलमः

५ = (नीलम) — पतंग m up 5 Br, Up,

Mn, etc — पद्मबन्धु m ५ — पुष्पानक्षः

पुष्पधयः ५ — पुष्पलिङ्गः W —

प्रियकः ५ — बम्बरः ५ — मः ५ —
 भृङ्गक ifc Kathās — भृङ्गरोलः ५
 — भ्रमरकः ५ — मकरदः ५ —
 मदनः (ifc १ या) ५ — मधुकरिन्
m Pañcat (v. 2) — मधुकारः
 Bhp — मधुकारिन् m W —
 मधुकृत m Av, TS, Br, ChUp —
 मधुकेशरः ५ — मधुद्रः ५ —
 मधुपः (with or scil खा) Bham
 — मधुपायिन् m ५ — मधुनेतृ m
 ५ — मधुनो लेहः W — मधुमारक
 ५ — मधुलेहः MW, मधुलेहिन् m

मधुलालुगः ५ — मधुसूदनः ५
 — मधूकः Śāṁbh ५ — मध्वकः
 AdbhBr — मिलितः Bhām — मैलिनः
 ५ — रवणः ५ — रसावादिन् ॥
 ५ — रसापुष् ॥ Śāṁkanti
 — रेणुवातः ५ — रोलम्बः Kār,
 ५ — षट्पादः Hariv — षडङ्घ्रि
 ॥ Kār, etc — शिलीमुखः (i) ५
 आ) Kār — सरध् ५ RV, TS, ŚBr
 सरधा TBh, PañcarBr, Ragh —
 सारधः RV 10.106.10 सारङ्गः (i) ५
 आ) BhP — सुकाण्डिन् ॥ ५

any bee भुमरः (युक् १ आ) MBh,
Kāv, etc 'bee-chief' भुङ्गाधिप

BhP a bee (conceived of as
a female) पेशास्करि bee-curl
'भुमरालकम्' & 'bee-delight'

भुमरोत्सवा & 'bee-enemy'
भुङ्गारि म् & — भुमरादि म् &
(भुमरमारी) 'bee-guest'
भुमरातिथि म् & .

a bee-hive II मधुपटलः
Nīlaka — मधुकोशः & —

संघिगृहः MBh, Sch.

I II करण्डः, (करण्डी &), करणम् &

— तिरश्चीन वंशः ChUp 3.1.

— (?) निकेतः rarely निकेतम्
 MBh 11.140 — मधुक्रमः & according to 'destroyer of a bee-hive'

मधुहन् m MBh (comm)

'bee joy' भुमरानन्दः ८ — भृङ्गानन्द

& 'bee killing' भुमरमारी ८

'bee-king' भृङ्गराजः, भृङ्गारः ८

a bee regarded as female

मधुव्रती Bālar, Vcar bee-tree

भृङ्गवृक्षः Suisa belonging to a

bee भामर mf (ई) n Märkap

coming from the bee सारद्य mf

RV, AV, ŚBr, BhP coming from

the argha bee आर्घ्य मधु

suśr derived from a bee

माद्युकर मधु (३) न Prāyaśc —

सम्य मधु RV, AV, ŚBr, Bhp.

a female bee । मद्युकारी R —

मद्युकारी Kāṇ Pāṇcat (v l) etc

— षट्पदी MW.

। II आलनी Śis 6.72 — कीटमातृ,

कीटघोनि t Gal — काशकारिका
Gal:

honey of the argha bee आर्घ्यम

1 the humble bee मृगः Kāṇ,

Pur — भृङ्गराजः, भृङ्गारः २ a kind
of bee कलानुनादिन् ३ २

— कान्तारिका सुश्र — दुद्रा
 (Pān ५. ३. ११५) Bhp — पिङ्गलिका

Suśr — मधूलिका सुश्र —

११) वटरः (only २) — श्यामलः

२ a kind of blue bee नीलमक्ष

Karū, नीलमक्षिका सुश्र, a kind
of humble bee भुसरः (ifc १३)

MBh, Kār, etc a kind of
large bee स्थूलषट्पदः २

a large bee पुष्पकीटः १ —

इन्दिरा Prasanna .

a large black bee । I भ्रमरः

(ibc b आ) MBh, Kāv, etc

— अलि m Ragh, etc, अलिन्

m BhP, etc — मधुपः (with
or scil रग) Kāv, Pañcat, etc

— द्विरफः Var, Kāv, etc द्विरः L.

। II किङ्कुरः L — कृष्णदेहः L

— गन्धमादनः L — पुष्पलिह m

W — भृङ्गा AV — भृङ्गाणः L

— मधुवतः Kāv, BhP, etc —

लोलम्बः L — शिखरः L ^{male} a mat

bee नीलकः Var the nature

of a bee चरुचरणता VarBrS

a parasol-shaped bee-hive छत्रकः

W — छत्रः (Pām 6.4.97) W

relating to a bee भामर mf (ई)

n MärhP relating to the
āryhā bee माघी mf n Sussr

resembling a bee माधुकर

mf (ई) n BhP a small

kind of bee पुत्तिका Bhpr,

पतङ्गिका a sort of yellow bee

माघी L a species of bee

नीलाङ्गु म् । नीलाङ्गु म् ।

— कर्बुरङ्गा । a species

of large bee मृङ्गराजः, मृङ्गरः

। a species of large black bee

मृङ्गः Kār, Pur the state of

a bee षट्चरणता Var Brs.

bees - wax । I. सिक्थम् (also

सिक्थ) Kālac, सिक्थकम् (etc २

श्रुका or इका) । — मधूद्विष्टम्

MBh, yājñ, Śūsr — मधूशान्

Naish, L, Sch.

। II (२) मदनः (etc १ श्रु) —

मदनम् ५ — मदनकम् Bhp

— मधुजा ५ — मधुकम् ५

महाचारः Bhp — मासिकजम्

५, मासिकाशयः ५ — शिक्वा

शिक्षक (see शिक्वा) — सिग्धम्

५ beeswax (as melting) झाकम्

bees wax (prob as removing
visarpa disease) विहपिघ्नम् W

'beloved by bees' छदपदप्रियः

५ consisting of bees मधुकरमय

mfn Kād covered with bees

भूमरित mfn Naish 'dear to bees'

षट्पदेष्टः १ favourite of bees

भृङ्गवल्लभः १ free from bees

अपालि mfn १ full of
swarms of blue bees

नीलालि कुलसङ्कुलः १ gathered
after the manner of bees

मधुकर mfn cat increasing
the joy of bees षट्पदानन्द-

वर्धनः १ having bees as
guests षट्पदातिथि m १

having bees for a string

षट्पदज्ज mfn Megh .

libred by bees I भृङ्गाप्रिया २

— भृङ्गेश १ — भृङ्गाभीष्टः २

a multitude of bees भुमरनिकरः

Pañcat produced by bees (ashoney)

भुमरज mfn १ the queen of the

bees भृङ्गाध्याः B h p row of

bees चञ्चरीकावली a swarm of

bees मधुकगणः śarīṇaṭ a swarm

of bees तत्र १ swarming

with bees अलिमत् mfn kāryād

to acct like a bee षट् चरणाद्य

Nom षट् चरणाद्यते Kathās to

behave like a bee मृङ्गाय

Nom मृङ्गायते Kusum to

represent like a bee षट् चरणाद्य

Nom षट् चरणाद्यते Kathās

to resemble a bee भुमराद्य

Nom भुमराद्यते Subh

beetle (३) बृसफ्यावी जियुआ

a sort of beetle उपस्थित: L

— (generated in cow dung)

जिम्मा सुस् ५ a sort of

beetle found in cow dung

वृश्चिक: W.

be fall 1I अपत, आपति mH, f. विजति-

Bh, f. विजति, l. ad, etc - उप अपति-

RV 1.167.1.7.84.3, Hit, Bhay

etc - उपया उपयाति Hit -

समुपस्था, समुपतिष्ठति, समुपातिष्ठत

इव. समुप समुपाति R.

1II उपयत, उपयतत SBd 8.5.1.7-

क्र ल 1.2.5 क्र-छति, इयति, क्रणाति,

क्रपयति (only Ved) (with acc) RV, A+B

A+B, SBd, Mn etc - निपत निपति

cf. also निपतत नि, मभ, सुि, etc.

विद्- cl 6 विन्दति, विन्दते RV, AV, Br

-विश, विशति, निश.

to befall any one (as misfortune)

आह्वय ५ loc RV 7.1.21

to touch i.e. befall अह्वय cl 6

भक्षति 28.128 अक्षति ...

also अक्षति चक्ष, मक्ष, कक्ष

etc.

befalling 1 II समुपस्था W.

befallen आघातित भूषः

to cause to befall उद्युत का

उद्युत आघात भूषः

befitting a lover प्रियसमुचित

mfo MW.

be food. प्रकृत प्रकृत प्रकृत प्रकृत

before I अग्रम् — अग्रतः (with gen) —

अग्रतः — सम्मुखे MBh, Kāv, etc —

पुरस्तात् RV, etc — प्रति — अग्रेण

SBh (without or with acc) —

पूर्वम् RV, etc — आग्ने (as a
separable adv or prep).

I II अन्ति RV, AV — अन्तिके (gana

राजादि) Ch Up — उपान्ते (with gen)

RV — प्रमुखम् (ibc) MBh, Kāv,

प्रमुखं, प्रमुखतः MBh, Hariv — संकाशे

— सखा RV, VS, TBh — समीपे.

before me सम्मुखोभागे before

men उभयतः Kir before one's

self स्वयं Mariv before the

eyes प्राक्, प्राड् [Laty, Katy'sr]

lit 1.76 — सम्मुख mf (इ

rarely आ) n SBz, etc before

the eyes of मम cl 6 P generally

used in gen) — प्रस्तात (gen

abl acc or comp) RV, etc

before the eyes of all प्राणिनां

the Mn, MBh, etc

before the face of त्रयुक्ताम् (the)

MBH, Kāv, प्रमुखे, प्रमुखतः MBH,

मभिव before whose eyes मरय

सम्पश्यतः being before a person's

eyes उरोगत mfn Ragh —

उरोवर्तिन mfn Mallin being

before the eyes पारिमुखिक mfn (इ)

n Pan 4.4.29, पारिमुख्य

mfn (आ) n standing before

a person's eyes उरोभाग mfn (आ)

n R standing before a

person's face उरस्तान्मुख mfn

Mreicch while Sakra the
planet Venus, is before one's
eyes पुरः बुधम् Kum 3. 43.

2 I पुरा — पुरा RV, etc — पूर्वतरम्

Bhag, R, पूर्वतः Goleh, MBh, Kāv,
etc — पूर्वतः मयमतः (ifc)

Sāring P — मयमतः Canrap — पूर्व

म् (आ) म ifc — पूर्वतः RV

— यावन्तः.

2 II पुरा यदि — प्र (mostly in

connection with a verb) — यावत्ता

with न BhP.

I as before मथापूर्वम् RV, TS, Br,
 etc, मथापूर्वम्, मथा मथापूर्वम् A
 — मथा — मथात Kathas
 मथात BHP.

मथा मथापूर्वम् मथा BHP मथा TS, etc
 before all others मथात BHP
 before and after मथात with
 मथा A or TS, etc, etc, etc
before as a prep मथा (with
 all) RV, etc before (as
before mid day मथा loc

with RV, 4.28.3 before
heaven and earth वेदस्य प्रति RV
 before in order, 4.28.4, 5

[Lāty, Kāty Śr] (with abl &
 rarely with gen, also in comp
 with its subst Par: 2.1.11, 12,
 ŚrS, Up, MBh, etc before
place अतः Kath Up, MBh, etc

— प्राक्, प्राड् [Lāty, Kāty Śr]

(with abl rarely with gen, also
 in comp with its subst, Par: 2.1.11, 12)

1.11.12) ŚrS, Up, MBh, etc

before (in space and time)

प्राचीनम् with abl RV, AV, S.

134. to before (in time) प्राक्,

प्रा. [Laty, Katy Sr] with

abl rarely with gen also in

comp with its subst. Pan 2.

1. ...) ŚrS, Up, MBh, etc

— अग्र Ait Up, etc — अग्र.

with Up, MBh, etc. — अग्र.

(Pan 5.3.40) TBr before it

is too late प्राक्चिन्म MBh

before (of place) अग्र RV, etc

युः RV, etc before (of time)

पुरस्तात् RV, etc -- युः RV,

etc before the end of ten

days अन्तर्गतम् Mn before

the right time अर्धरात्रि before

the time प्रातःकालम् before

the village पञ्चगव्यम् Pān 2.1.

12, Sch before the wheel

पुरस्तात् Āp Śr being as

before अश्वत्थम्

1 I being as before अश्वत्थम् मधु

Kath, Ragh, मथापूर्वक mfn

मथापूर्वकम् A.

I II धूर्तः mf (आ) Dhūrtas

— मथापौराण mfn Jātak being

before पुरोगत mf आ. २.

Hariv — पूर्व mf (आ) ३ RV,

etc being before and behind

पूर्वपर mfn born before पूर्वज

mfn — पूर्वजा, पूर्वजानाम् mfn RV

RV to eat before another ॥ २

भोज, परिभुनक्ति, परिभुङ्क्ते (with

acc.) MBh from before भुङ्क्ते

RV, TS, Br, etc — यत्तत्तत्तत् Br

going before यत्तत्तत्तत् म्भु R

having been before यत्तत्तत्तत्

in the manner before prescribed

यत्तत्तत्तत् R, Pān 1.4.12

mentioned before यत्तत्तत्तत् म्भु

relation never before यत्तत्तत्

RV 10.2.38 not being so as

before यत्तत्तत्तत् म्भु Ragh

12.88, Bhp not existing before

यत्तत्तत्तत् म्भु. Hariv not having

existed before यत्तत्तत् म्भु (31)

n the not having existed before

अपूर्वता, अपूर्वत्वम् one who has
lived before me अग्रं मम

Mark P who has not done
(anything) before अग्रं न मम

MPD. me who receives his

share before another अग्रं मम

मम TS on the day before

पूर्व दिन L what has been

before अग्रं मम (अग्रं मम, MPD,

Kāv, etc who has been before

अग्रं मम (अग्रं मम, MPD, Kāv,

etc a wind blowing from
before ~~प्रभ~~ ~~राश~~ ~~राश~~.

to be before प्रभ, प्रभवति (rarely
 प्रभवते), RV, etc प्रभ to cause
to go before प्रयान् (with अ)
 R to place before प्रो शा,
 प्रोद्यते RV, etc.

befriend vb (prob) II मित्रय Nom

मित्रयाते

I II अनुपरिग्रह् Vajracch — प्रग्रह्

प्रग्रहाति, प्रग्रहाति MBh, Mariv, R

— प्रतिनन्द्, प्रतिनन्दाति AV, etc

— प्रभुज् (only for प्रभुञ्जति RV).

48.5 — प्राव्, प्रावति RV, VS, AV

— शिक्ष् cl । शिक्षाति (dat) RV.

to befriend (said of Indra)

विध् cl । विधाति (also विधते RV)

RV 8.78.7 ready to befriend

सचन mbh RV befriending

living creatures जीवधन्य

befriending men नृषात् ,

नृषात् mf RV.

befriending adj. II उत्तरसाधक

— पौरगाहक Bālar — रञ्जन

f (ई) (ife) MW.

befriended adj. II मित्रिन्

RV, AV — कृतोपकार f (आ)

Kum 3.73 — सन्नध्य Mit.

II सुकृत MW — सोपकार W.

anyone befriended by the

Alitya स्वादित्य RV befriended

by सहायन्त MBh, R, etc

befriended by another

परोपकृत MW.

beg II याच्ये च 1 (Mhatuf 21.3 याचति,
याचते RV, etc — भिक्षा with क —

भैक्षं चर च 1 चरति rarely चरते Mn

2.

1 II उपचलन्द चार उपचलन्दयति चर

5.58 — दिव च 1 देवति च 10 देवयति

— प्रयाच्य, प्रयाचति, प्रयाचते MBh,

Hariv, B — संयाच्य, संयाचत MBh, Bhp

— सम्प्रयाच्य, सम्प्रयाचत MBh.

1 III चत् च 1 P & A Mhatuf 21.5

चद ल 1 चदति, चदत श्छातु 2.1

वर्णा Nom वर्णायाति ध्म. 4. 189, 5. 1

विय ल 1 वेद्यत श्छातु 2. 32

विद्य ल 1 वेद्यत (v.l. for विय 9. 8)

to beg anything (esp. alms) from

भिक्ष ल 1 (श्छातु 16. 5 भिक्षत

(esp. also भिक्षाति) (two acc (acc.

abl. 11. 1, etc to beg for अर्त्ति

ल 1 अर्दति (acc) Ragh 5. 17

नाय ल 1 (श्छातु 2. 6 नायत

TS, Kath, etc (नायाति MBh,

- alhae) (gen of thing, MBh 3.

1126. 30, dat of thing Vop, with

2 acc. Naish 3. 25 to beg of

निर्याच, निर्याचति, निर्याचते (abl)

AV, TS, Vāndīś to beg pardon

for अत्र intens RV 1. 24. 14 &

7. 58. 5 — तु RV.

2 I विज्ञा caus विज्ञापयति, विज्ञापयति
(rarely विज्ञापयत) with acc. or pers.

and dat of thing, or with अर्थम्, ꣳc

or प्रति and acc) SBr, etc.

2 II प्रच्छ cl 6 (Shatap 28.120) पूच्छते
 (Ved. and ep. also पूच्छते) (acc RV
 — मार्ग cl 1.10 (Shatap 34.39)
 मार्गति, मार्गयति (ep. also मार्गति MBh,
 Kāv, etc.

to beg for परिमार्ग, परिमार्गति,
 परिमार्गते (acc) MBh, R1
the act of begging मार्गिणम् L.

begging 1 I याचनम् Sāring P Sāh,
 Vet, याच्या TS, etc — भिक्षम् Mn
 MBh, etc — भिक्षुचर्या Bh P — याच्यः

AV, याचन्या ऽभे = याचना - प्रयाचनम्

MBh.

1.11, अभिशान्ति ऽ L - एषणम् MBh -

याचना ऽभे Pāṇ, Rājāt etc - निष्ठा

L - परापसर्पणम् Bham - मृतम् L -

वति ऽ Pāṇ 6.4.37, Sch - वन्दनी

(only L) याचनकर्मिन्.

the act of begging भिक्षणम् Āpast,

MBh, भिक्षा ऽभे, etc any boon

obtained (alms food, etc भिक्षा AV,

etc anything obtained by begging

भैक्षम् begs, man, MBh, etc begging
for a girl कन्याभैक्षम् MBh

begging for food as alms मांसभिक्षा

RV food or alms obtained by

begging मृत L the begging

pardon क्षमापणम् Bhām to go

about begging भिक्षा- with etc

-चर, भ्रम, या - भिक्षा acc with

कृ पान्कत - भिक्षां भ्रम cl 1

भ्रमति (ep. also भ्रमते) and cl 4

भ्रम्यति, भ्राम्यति MBh, kāṣ, etc —

भैक्षम् (भृष्ट) with चर — भैक्षचरणम्

Mn, Gaut; भैक्षचर्यम्, भैक्षचर्या, Mn,

yājñ, MBh refraining from

begging असंग्रहः L subsisting

by begging याच्नाजीवनम् Hit

words used in begging याच्नावचांसि

n. pl. śāntiś.

beggar 1 I भिक्षाकः, खज्जल, भिक्षु m

Mn, MBh, etc — भिक्षुकः, यजुः 5, Mn, MBh

etc (RTL 386) . भिक्षार्थिन् मङ्ग Mn

8.23 — याचकः पूज्यं, M8h, etc

याचनकः Mn, M8h, Hariv — अर्थिन् Mn

Mn, 11.1, etc — रङ्गः malatim, रङ्ग कः

Bharat.

1II कर्पटधारिन् म L — (= bhikshu

कर्मन्दिन् म L — कर्पटः L क्रोडमल्लः

क्रोडमल्लकः R uddh — गृह म RV 10.117

3 जीवकः L — लकीटः L, लककः M8h

12.11537, लककः Rājāt 3.254 — दरिद्रः

Mn | 9:230, R, etc (पुं ह आ kathās 90

26) - ध्वाङ्क्षः L — नीवरः — परतर्ककः,
 परतर्ककः var — पिण्डाशः, पिण्डाशकः,
 पिण्डाशिन m पिण्डारः L — पिण्डिन m
 L — वनीकः (L) वनीपकः (L and
 Singhās, v.l. — वनीयकः P,
 Dhūrtam Singhās (v.l. वनीयकः),
 वनीयकजनः Sīs — वसुकीटः L,
 वसुकुमि m maw — विशारकः L —
 मार्गिणः Rājat — मार्गिकः L — मुखम्पनाः
 L — साधन्तः llm 3.128, Sck.

a beggar boy (as a term of

Contempt) भिक्षामानवः Pān 6.2.

69, Sch a beggar's dish खपरिः

L a beggar's dress भिक्षावासस

n Pān 6.2.71, Sch clothed in

a beggar's raiment कपटिक,

कपटिन in condition of a

beggar अर्थिभावः Var-Yogay the

daughter of a female beggar

कौलटिनेयी, कौलटिनी Pān 4.1.

127, kās a female beggar

आचकी msh — भिक्षाकी Pān 3.2.

155 an old beggar वृद्ध रङ्ग

Meiceh the son of a female

beggar कोलीन म्ह (आ n W कोलेकेय

— कोलेकेय: comm. on L having

no beggars अदीरङ्ग म्ह (आ n

Kathās a multitude of

beggars भिक्षुक १. स्वाणिकारि.

begging adj 1 I भिक्षान् F

भिक्षावृत्ति Pān 3.2, भिक्षापत्रावृत्ति - MW

भिक्षावत् MBh — उपयाचक L.

1II नाथमान RV.

begging for food आहारार्थिन् to

go begging सनि (acc with इ)

mf habitually begging याचिष्णु

MBh BhP.

begged adj 1I याचित Mn MBh, etc

— भिक्षित पूजित MBh — आर्थिन L —

सम्प्रायित MBh — उपयाचित VarBrS

Śarpad, etc.

1II वत् W.

begged food 11 भैक्षम् गृह, मन्,

मन्, etc — भैक्षान्नम् Market

भिक्षाहारः Bharte.

to be begged प्रार्थनीय मन् had.

to be begged for भिक्षितव्य मन्

इति.

to cause to beg भिक्षा caus भिक्षयति

Prajat.

to cause to go about begging

भिक्षा- with caus of, to Pāṇcat.

begot 1 I जन् ८ 1 (RV, AV & 10

जनति जनोत जनयति, जनयाति in

later language only 1. 12. 1. 1. 1. 1.

RV, AV, etc — उत्पद्य caus उत्पादयति

(rarely) उत्पादयत — प्रजन caus

प्रजनयति Maites, AV, ३३८ — सू ८२

सूते (in later language also सूयत

+ V etc — प्रसू, प्रसूते rarely प्रसवीति

प्रसूति Be, Mn, १४६, etc.

1 II आजन caus AV 14.2.71 —

उज्जन् only RV, P -- वप् cl 1 (Mhatup)

23.34 वपाति, वपेत् — सम्प्रसू

सम्प्रसूत, सम्प्रसूयते MBh, MBh

सु.सू

able to beget असम्प्रजनन

असू ĀśvŚr — प्रजशि-असू (see

अप्रजशि) (see प्रजा) to beget on

प्रजन्, प्रजायते (ep. also प्रजायति)

(loc. or instr) MBh to emit

from one's self (i.e. to beget)

सृज सृजन R, et .

begetting 1I उत्पादनम् ChUp, MBh.

Susr, Hit, etc -- प्रसवः ~~सृज~~ मा

वडर -- सगः MBh.

1II प्रजनः Mr. MBh (rarely प्रजनम्)

-सृज (ifc) (also ~~and~~ with gen)

Inscr. MBh. Rajat.

the act of begetting प्रजननम् AV,

etc begetting children प्रजननम्

Samakāraṭe desirous of begetting

प्रजननकाम म् for kams having

no power of begetting अप्रजोति

म् for इंद्र अप्रजोतयन् म् for

maatra one who performs the

act of begetting प्रसवकर्मकृत् म्

MBh.

begetter 1 प्रजनयितृ म् TS, 12

प्रसवितृ म् Balar, Prasanna —

प्रसवकर्मकृत् म् MBh.

may be better ~~than~~ in the long run

अथ हेतवः । जगत्पितृ २० तान्

6.4.53, kas) mn. 9, msh, etc.

1 II प्रजनन: २५ - सू m FV, VS.

begetting adj 1I जन- (पाठ 7.3.1-का)

MBh 4.1456 VarBcs, Bhaskar, 14th

जनन हिंदी में - Min 9.81 Mph.

Hariv etc प्रजनन V ३ ईष्ट - सुत

MW - सू - रेतोथस्, रेतोथा RV, AV, TS,
etc.

not begotting 1II अजनन गुणः

begot सम्प्रसूत MW, etc.

begotten adj 1I जनित W - उत्पादित

- प्रसूत के (का) ११५, MW, etc.

1II वर्तितजन्मन् BkP - विजनित W

सूतः

begotten by सम्पुण्ण (abl) MW,

MW, etc - परिजात AV begotten

मनुष्य जन्मन is begotten by a
man (male) पुरुषवर्तिन Maithi

begotten by an animal निर्यस

Mn 10.72 begotten by another

अन्यवर्तिन begotten by one's self

आत्मनः like f आ R) Nir, Mn,

etc begotten on समुत्पन्न (loc)

Mn, MBh, etc begotten on a wife

beg another निर्यस Yājñ 2.128

a child begotten by one's self स्वजात

Prab well begotten सुप्रसूत RV.

having begotten स्वजात १.

to be begotten सुप्रसूत स्वजात MBh, Kāv, etc.

to be begotten by प्रजन प्रजायत (ep.)

also प्रजायति (instr. or abl) RV, etc.

to be begotten from प्रजन, प्रजायति (ep.)

also प्रजायति (abl) RV, etc. to be

begotten in प्रजन, प्रजायति (ep. also

प्रजायति) (loc. or nom.) RV, etc.

to be begotten with प्रजन, प्रजायति (ep.)

also प्र-नायनि (loc) Fly, etc.

लग्नं वा ॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥
 मश, मश, मश, etc ॥ १॥
 मश, मश, मश, etc ॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥
 on. A. Lij. Pān 1. 3. 39 & 42)

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥ १॥

171 3471547 41221 — 3491547 R.V.S.

R.3.4.5. = $\overline{34121}$, $\overline{34121}^u$, ep also
durch $\overline{1}$, $\overline{1}$ und $\overline{1}$ $\overline{1}$ hat

Miss Pitts 3042

Handwritten: kās on Pāñ 3.3.111

3rd (over) 2nd 1st Hit

3409, 3410, 3411 R.

1. 4000, 5400, 5300, 4000

344, 344, 41, 41, 32, 41

- 1341m, 341m, 541m, 75,

gel. Br., 522 M., Lichte, 4^{te}, etc.

पयस्, पयसो (1.24.50, पयसो)

Mbh. Kāv. — पयसा, पयसा (Rural)

पयसा R, पयसा, पयसा,
पयसा Mbh, Hariv, etc.

पयसा पयसा (only Ved)

पयसा (sometimes also पयसा)

Charl, Kāv. पयसा, पयसा

R, Hariv, etc., पयसा — पयसा

पयसा — till cl 2 (Dialect 24.50)

पयसा Comp. वयसा cl 1

वयसा विश, विशति R, PhP

— संयोगं वा — संवृत्, संवृत् R

— समादा, समादाते पयसा — समादा

समादाते R, Hariv — समादा, समादा

संभृत Ca संभृत रोतं प्ले, Mariv.

to begin a speech संभृत ,
 संभृत (with संगमम्) to begin
 as darkness संभृतसू, संभृतसू
 Amar to begin at night
 संभृत व्यवगाह, व्यवगाह
 (verb. व्यवगाह) wish
 to begin a speech संभृत,
 संभृत (with संगमम्)
 संगमम्) to begin at संगमपातप
 acc Hit 22 — पवृत्, पवृत्ति
 (inf) (as also पवृत्ति)
 MBh, Kāv, etc — अभ्यागा

(inf) अभ 10. 10. to begin to exist

आम, आमायात Kt, Ab, SBr
to begin to exist with a br 1) मत,

अभ्यात अत्र to begin to

अभ्यात अत्र, अमायात (cp. also
अमायात) अत्राया, अत्रायात

Kt, Br to begin to "commence"

अमाया, अमायात to begin

with अत्राया, अत्रायात acc. relation

— आमपत्रायात acc. Att Br.

beginning about to begin

अमायात (3 rare in Am) — (rare)

Harit.

beginning² II चारमः चारमः
 ध, धि, धि, धि, etc. — चारमः
 ण, कृत्य, ण, ण, etc. चारमः
 I - चारमः क, क, क, etc. —
 चारमः कृत्य, कृत्य, ण, ण, etc.
 सार्व, etc. चारमः
 चारमः, सार्व, न्याय, etc.
 - चारमः सार्व, चारमः
 ण, ण, ण, etc.

II अनुवन्धः — चारमः —

चारमः चारमः चारमः चारमः

चारमः चारमः I - चारमः

चारमः - उत्सवः RV 1. 100. 8, 102. 1

- उत्सवः - उत्सवः - उत्सवः

Ab, Aśv Śr & Gē, Kāty Śr, etc

अथर्ववेद ११ पार्वण १ अथर्व,

Kāv, etc पार्वण १ TS, TBr —

पार्वणम् MBh — पृष्ठः L —

पञ्चमः (ये १ अ) Kāty Śr, Mātātum,
Prah, Kāty Śr — पञ्चमः काल

— पञ्चमः Śr, Śr, Śr — पञ्चमः Mn,

K, Hariv — पञ्चमः Kāty, Śr

— पञ्चमः Śr, Śr — पञ्चमः Pāṇcat,

Hit. — पञ्चमः TS, Br, Ub —

पार्वण १ L — संस्कृतः (ये १ अ)

MW, पार्वण — सात १ L — सप्तमः

Lalit — सप्तमः Śānti.

distance of continuing पार्वणः

according to the beginning
 ५५१२५५५ Kūtyā a had
 beginning ५५१२५५५. Bhakti
 beginning again ५५१२५५५.
 Kaus beginning a gana
 of Pān ५५१२५५५ Pān ५५१२५५५
 beginning and end ५५१२५५५,
 ५५१२५५५ du Pāntāntas २००,
 Lāty, etc beginning
 (as of darkness^{etc}) & beginning
 a story ५५१२५५५ the
 beginning of a tale

मार्गः १५०० the beginning
of a cold winter. राश ५२०

~~beginning of~~ — अश्विनः

beginning of hostilities

अश्विनः १५०० the beginning

of night १२११ राशः ५२०

१५०० & ५२१ राशः ५२०, ५२०

beginning of study १२११ राशः

५२०

beginning of the hot-season १२११

३००० राशः L — ३००० राशः L

— ३००० राशः L. ~~the~~

the beginning of the rains

५०११३५: Suleh — वसिष्ठ: var
 BrS — अत्रि: R the
 beginning of (the study of)
 a Kānda in the beginning. His
 beginning to repeat the Kānda
 अत्रि: Mn 2. 71 the
 Condition of beginning
 अत्रि: Kathā a foolish
 beginning अत्रि: Bhartr
 repeated beginning of
 study यज्ञ: Cāh
 to speak of at the beginning
 अत्रि: can अत्रि:

the east यत् १२८१: १२
 a beginner in grammar यत् १२८१
 - यत् १२८१: Pān 6.2.56, sch
 the beginning of a Kalba
 चत् १२८१: m to the beginning
 of a libation यत् १२८१ T:
 the beginning of all things
 यत् १२८१ m Pāncar the
 beginning of a month
 यत् १२८१: - यत् १२८१ (ibc) the
 beginning of an action
 (in Gr) यत् १२८१ m the
 beginning of an eclipse यत् १२८१

(if 1 54) Sūryas beginning
 of a season ५०१२२१५ SBr I,
 k̄aty śa, R the beginning of
 a speech ३२१५१५ L the
 beginning of a horse. ५१२११५
 (ilec) — १२१५१५ n Var Brs
 beginning of ~~the~~ day १२५११५
 in Gant beginning of
 night १७२११५ in L
 beginning of that १२१२२१५
 L beginning of the rains
 २११२१५१५: ११५ the beginning

of the world. Monita in which
 beginning with यन्ति (after
 in श्लो, adv, ifc) Gr. S. S.,
Mn, M. Bh., etc. beginning with
in the beginning Mn 3. 1. 1.
 the being the beginning
 of any thing यन्ति is
from beginning to end
सारांशम् from the beginning
प्रागुक्तः K. 2. 2. — प्रागुक्तम्

— मूलाद् प्रारभ्य तः प्रागुक्तम् —
प्रागुक्तः — प्रारभ्य AV. —

III अनपूरेण ..

from the beginning of the
world सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

father, mother, husband

from the beginning of the

world सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

beginning सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

in the beginning सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

— सृष्टिर्मातृ RV 10:90.7, VS —

सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

सृष्टिर्मातृ RV, etc.

III सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

in the beginning सृष्टिर्मातृ सृष्टिर्मातृ

(Gen or Comp) सृष्टिर्मातृ, सृष्टिर्मातृ.

etc the like beginning

सप्रयुक्तं म पञ्चाक्षरं, सैंक
Br to put at the beginning

प्रतिपत्तिः Pat on Pān 3.1.9

right through from the

beginning मयि यत् २१ ५

Diaryā the same beginning

सप्रयुक्तं म पञ्चाक्षरं ;

sānkh Br small in the

beginning तद्युक्तं MBh,

R the state of having

a beginning प्रयुक्तं त्वम्

Nyāyāt the state of

having a few more

4. 11. 1917. 1917. 1917.

beginning of night 24/11/87

the first heard of the

Lecanospira n. g. y. n. n. 2.6 i

a series or succession of

Similar location and

domination 21/11/12

lately at the termination of

समग्र $m/(\frac{1}{2} \text{ rarest HI}) \cdot \underline{n}$

(Comp) Hariu beginning and

ending, with (a rite to) the

Pitris (as a śrāddha)

१५-११३१-४१ मनु मनु ३.२०५
 beginning and ending with
 a Cere mony in honour of
 the gods १५१२१-४१ मनु मनु
 ३.२०५.

beginner १५१२१-४१ मनु मनु
 १०५.

१५१२१-४१ मनु मनु ३.२०५.

a beginner in his art
 १५१२१-४१ मनु मनु
 one who begins १५१२१-४१ मनु
 ३.२०५.

one who begins ३५१६१६१

mfn ३५११६ Pan 5.2.38

one who begins a battle

५११५१३ m Mn 11.81 (v.l.)

that with which one must

begin ३५१२५१०११ mfn Ait Br,

5 Br, Āśu Gr.

~~beginning~~ beginning to II

३५१०१११ mfn Nalod 2.46

— ३५११०११ mfn (inf) R

beginning with the force

of oral tradition ३१०६१५१२५१०१

mfn Abast forming the

beginning (as a day)

पणि नीषण्य मत्त Tard Br.

• beginning - adj I I प्रारम्भक ये

BhP, etc - प्रारम्भमाण मत्त

I II प्रारब्ध R, BhP - गत्वर f(ई)

(with lat) Naish 17. 71

27

beginning usually 21

समान प्रभृति TS, Kaps, SBr,

Kaps beginning in the

same way सप्रभृति

beginning on the right

a Trishatukh त्रिशतुक् ~~refr~~

TS 7 beginning with haviṣh-
pāntam (p. 10.88) ॥ ४५१-॥ ११॥

Nir 7.23, p. 11.252 (v. 1)

(हविष्यन्तीय) beginning with

hiraṇyavarṇa हिरण्यवर्णाय

TPrāt beginning with

meaning of our tradition

शिवशक्तिरक्षणं Aṣṭ

beginning with non-intellig-

- mce अथवा अथवा, अथवा

- अथवा. beginning with

prasukra (said of K 7.34.1)

421 अथ सौं कह ३२ beginning

~~beginning~~ with such a one

पान् अपादि, (पान् अपादि Mn,
 इक, etc beginning with

tasyāsita (an Adhyāya)

तिसवा ॥ २॥ ॥ ॥ ॥ Car 1.6 beginning

with that tragedy lady 2.

7. beginning with the

Agri. Lota $\frac{241215}{241215}$

TS beginning with the

Agrayana libation ५१११५०१११

SPR 4 beginning with the
east यत्तं वा beginning
with the elements यत्तं वा
Rāmāt 4b beginning with
the word pūrva यत्तं वा
beginning with the word

maṭhu - vātaḥ यत्तं वा

f(३१) (RV 1. 90. 6) Sāṅkhya

beginning with the words

† vāja and brahva

यत्तं वा TS, यत्तं वा

Mitr 5 beginning with

यत्तं वा beginning

with this moment $\frac{321}{201}$

being at the beginning

$\frac{3202}{f(21)} TS$, etc ~~being~~

at the — $\frac{3121}{f(21)}$ (Pis.

1. 3. 4) Kāty Śr, Hit, Sak, etc

being at the beginning of

the night $\frac{3142}{21}$ or Ait Br

belonging to the beginning

of a libation $\frac{2101}{21}$

$f(21)$ Kāty Śr causing

an auspicious beginning

(said of Gaṇ Śā) $\frac{48}{21}$ $\frac{1112}{21}$

such (thing or things) at the
 beginning ३४५११२ Hit, let,
 Vedantus, it having the
 beginning of the Veda for
 its form or substance (as
 the syllable om) ४५११२४
 Up marked at the

beginning ४२४११२४११ TS

not standing at the
 beginning of a pada

३४५११२४ ४११२ R Prat relating
 to the beginning ४१४५११२४

५१४०११५ Br, Āśvīśa relating
 to the beginning and end of
 sexual enjoyment २०१२५११-
 २११११११ Cat without
beginning and end ५११११११
without beginning and
without end ५११११११ Up
without beginning or end (?)
 ५११११११ Divyān without
beginning (said of Brahman)
 ५११११११ mf Kam २.९.
 beginning with ~~with~~ ५११११११ b

beginning from ~~समारम्भ~~
समारम्भ p with acc.

begin to become light यमि
MBh, Kā, etc the sacrifice
began यस्तु also pass is.
यस्मात् यस्तुः 5Br.

become adj II स्मारय Ait Br, MBh,
K, Bhp, Kāthās, etc — उपक्रान्त
MBh, Malav, etc — प्रस्तत R,
Mālav, Hit, Rājat — स्मारय
MBh, Kā, etc — समारम्भ MBh,
Kā, etc.

III प्रतिक्रान्त — प्रक्रान्त (Pāṇ 7.4.47)

MBh 3.3567, प्रादत्त Hariv 11811

- प्रारम्भ - उद्यत R

उपाकृत - उपात - नियोपित

Bhp - निविष्ट अत 32 - प्रवृत्त

Pāṇ 3.4.71 - प्रकान्त L

प्राप्तपन्न W - प्रवृत्त R, Kāv, etc

प्रवृत्त - प्रवितत MBh -

प्रवृत्त MBh, Kāv, etc - योजित

yājñ - विगाह MBh, R, etc

- समुद्रुत Ritus, Lalit

समुद्यत R, MarkP - समुपास्थत

f (या) MBh, Hariv, R, etc

- समुपास्थ MBh - समुपवृत्त

MBh, R anything begun

34121d: as already begun

यत्नः यत्नः मालाति

as previously begun यत्नः

वैयं P begun as a

hatch मङ्गलः & begun

as an age यत्नः yet begun

to be built यत्नः just

begun in disease. नमः

Page 4.1.15, Vartt 6, Pat,

9 अन्तर्गतः Gamar 447)

MBh, R, Kum 3.54, Sur

just begun (heat) नमः

Pān 4.1.10, Part 6, Pat, 3
 अभिरामिता, (Amar 44) one
 who has begun II, 41204 K, BhP
 - पारोध्य Amar, Kijut, Kathā,

पारोध्यवत् — पुरुष (with inf)

Kathā — समारोध्य MBh.

II पुरुष Pān 3.4.71 —

समुपकारा K one who has
 begun the fight पुरुषसिंहास,

(पुरुषसिंहासम्) Kathā

one who has begun to sing

in Pān cat one who has

begun to sing पुरुषसिंहास

Some time begun यद्यत्किं L
 the being begun यद्यत्किं SBr

— आरम्भः उद्घातः राश,
 कम, कथार.

to be begun ^{adj} आरम्भ्य राश,
 आरम्भ्य किं यद्यत्किं यद्यत्किं, सच

— सप्ताह्य MBh.

॥ आत पत्तव्य MBh.

intended to be begun

पारम्भरिप्ता SBr, SBr.

having begun आरम्भ्य

[illegible]

to cause to begin $\frac{3}{2}$ म मयति ~~सुख~~ ~~सुख~~
 $\frac{3}{2}$ म मयति TB2.

Causina to begin 2912 x 2711 in fr.

wishing to begin पदार्थ MW.

legone । II विनिध्वंस 2. sg, impu

विनिध्वंस.

— x —

not begrudged

I II उपमर्षित

mfn

M B h.

beguiling 1I विलोभनम् Ragh, Kirc,

Vas — परिमोहनम् Uttarar, Caurap.

beguiling a maiden कन्यकाच्छलम्

कन्यकाच्छलम् ५ वा १ 61

beguiling the 3 worlds त्रिलोकाहर्षि

BrahmaP 2.18.18.

beguiling 1I कृतकपट मङ्ग.

beguiled ^{adj} 1I विलोभित मङ्ग W

विमोहित R, Kathās, etc.

1 II प्रपंचित W.

beguiled by avarice लोभमोहित

Hit beguiled by covetousness

लोभमोहित Hit

in behalf of । II समुद्दिश्य

(with acc) MBh , Kāv , etc .

behave vb । I वृत् Caus वर्तयति Mm,
MBh, etc.

II अनुचर् — चर् cl । चरति

rarely चरते RV, AV, etc — परिवृत्,

परिवर्तते (च also परिवर्तते) R —

प्रया, प्रयाति Bhartṛ (p. l.) — या

cl 2 (Shātup 24.41.) याति MBh —

विचर्, विचरति MBh, Pañcat —

समुपवृत्, समुपवर्तते R — प्रचर्,

प्रचरति (च also प्रचरते) Mm, MBh, etc.

to behave against प्रतिपद्य्,

प्रतिपद्यते (loc gen or acc)

MBh, Mariv, R to behave as

with regard to अभिवीक्ष् ,

अभिवीक्षते (nom) (acc) (rarely;

Ait Up) MBh 15.379 to behave

equally towards any one इषा

cl । तिष्ठते (with सम्म loc)

to behave freely लन् cl ।

(Dhātup 5.77) ललते (m.c. also

ललते) MBh, Kāu, etc to behave

friendly towards उपात् , उपाजते

RV, AV 1.16.2 , ऽBr 3 to behave

ill कक्क् cl । L to behave

improperly ललत्तुम् MBh 3.

2414 to behave kindly अनुज्ञा

to behave like समारा, समारो

(इत) MBH to behave like

cattle-owner गोमत Nom गोमतीने

Pān 0.4.14 Siddh to behave

like Krishna कृष्ण Nom

हृषाणे Vop 21.1 to behave

like a Rajah's house बिर

राजहंसाय Nom राजहंसायने,

राजहंसीय Nom राजहंसीयात

अलंकृत to behave

like Kibhukshin कम, गित

Nom कमुक्षीणाते ३६६

to behave loosely तत् ६ ।

Shatap 5.77) तत् ७ (म ९

also तत् ७) ॥ ७६, ७७, to

to behave mutually तत्

(with इतिराम, १२५२राम)

६ । तत् ७ (rarely तत् ७)

to behave one's self तत् ७,

तत् ७ ते RP. ७, Mn 2.110, etc

स्या ६ । तत् ७ to behave

one's self towards समाचर,

समाचरते (cp also समाचरते)

(loc) MBh, Parīcat — प्रवृत्त,
 प्रवर्तते (य also प्रवर्तते) MBh,
 Kāu, etc — व्यवहृ, व्यवहरति,
 व्यवहरते (loc) MBh, Kāu, etc
 — वृत्, cl । वर्तते (rarely
 वर्तते) (loc dat or acc)
 Mb, MBh, etc — प्रतिपद्य्,
 प्रतिपद्यते (loc gen or acc)
 MBh, Moriv, R to behave
with a particular behaviour
 आकारमत् my with तद्, Rajat
one should behave प्रतिपद्यमान
 MBh, Sās, Parīcat.

behaving I I चोरम (Pān 3.2.

184) Mm 2.20, 4.7, R, etc (life & आ.

Pañcat 4.7.5) — समाचरणम् W

I II कलना Kathas — चेष्टा Mm 7.

174, Kap 3.51, Var Brs (life) etc.

behaving like a child बालवत्

L behaving to anyone with

as much respect as to a

sacred teacher गुरुनमस् +

Mm 2.205.207.247.

behaviour I I आचारः (life & आ

Yājñ 1.87. etc.) Mm, MBh, etc

भावणम् Vedāntas — आचारम्

BhP — आचारम् RV 1.90.2, MBh, R,

Var BhŚ, etc (if f आ पूत 1.1)

— आचारम् (Pām 3.2.184) MhŚ.

20, 9.7, R, etc (if f आ पूत

4.7.5) — व्यवहारः MBh, Kāu,

etc — वर्तनम् Śuk — गोष्ठिनम्

Mh, MBh, R, Kap 3.59.११, Śak,

etc (if गोष्ठिना Bhār 34.118.)

— विगोष्ठिनम् Yājñ, MBh, etc.

। II उपहारः — कलना Kāthās

— वरणम् Kāty Śr, ChUp 5.10

चरीन्म L तारिच - चयो

(often ife) Śāṅk 11.5.7.1, Lāty

3. Aśśā 12.4, Mh 6.32, etc

नेष्टम् Hariv 5939 - नयः ; MBh,

kāu, etc - प्रचारः Mh, MBh, etc

प्रवर्तनम् MBh - प्रवृत्ति f

Mh, MBh, etc - भावः Kāu, Sāh

विशेष MBh, Kām, BhP

विधि m Mh, MBh, etc - वृत्तविशेष

MBh - वृत्ति f Śāṅk 4.5.14, वृत्तिक

वृत्तिन् (ife) MBh, Kāu, etc

समागोष्ठिनम् Kād

रिष्याति f Mh, Śis, Mit

bad behaviour । I दुराचारः ;

MBh — अविनयः Mn 7.40 & 41,

Ṣak, etc.

। II उपनीतम्, उद्वर्तनम् L.

behaviour (esp good

behaviour), कृतम् (life & आ)

कृतानि pl ṢBr, etc behaviour

(esp virtuous conduct),

कृतम् (life & आ) कृतानि n pl

ṢBr, etc behaviour in

समाचारः (comp) MBh, R, etc

the behaviour of a child

बालवर्ग R the behaviour of
good men सद्गुणम् Kaush Up,

MBh , R, etc behaviour of

The good सदाचरणम् Cat

behaviour of the wise सदाचरणम्

Cat behaviour towards

जतेन (life) R behaviour

towards one's guru गुरुजतेन

MBh 1.706 the being of pure

behaviour (one of the 30

minor marks of a Buddha)

शुभ समुदाचारता sharmas

34

being of what

behaviour १ किमाचार ‡ (आ)

R 7.62.1 bold behaviour

पौडाचारः ‡ Kathas dignified
behaviour तेजोवृत्तम् Mn 9.303

eminent for political

behaviour नीतेमत म्

MBh, Hariv, R enforcing

proper behaviour वैनायक

‡ (‡) W false behaviour

मिथ्याचर्य L former behaviour

प्राग्वृत्तम् Kathas.

Good behaviour I सुचारुतम

सुचारुतमि \approx pl vs, etc —

सुवृत्तम् R, Kathas — विनयता

can — सुवृत्तम् & MBh —

आचारः ($\frac{1}{2}$ & आ $\times \frac{1}{2}$ 1.87, etc) Mbh, MBh, etc.

I II विनीतम् & Mit — शीलवृत्तम्

+ MW — सुनीतम् & RV, etc

— स्वाचरणम् MBh,

स्वाचारः Mbh.

harmless behaviour

आहेसम् Mm 1.29 ill-behaviour

अपनीतम् MBh imprudent

behaviour अपनीतम् Kind

behaviour गुणे + griss

Mm, MBh, etc (v.l. for गुण)

गुणिक, कृतेन, if MBh, Kāu,

etc moral behaviour. अति

Mm, MBh, Kāu, etc of bad

behaviour अगुण R म

of moral behaviour नीति

mfn MBh. Harine. R of
pleasant behaviour समीप-
 चरण Ch Up of prudent
behaviour नीतिमत्, mfn.
 MBh. Harine. R of sucha
behaviour एवं चत mfn BhP

11.2.40 of unrestrained
behaviour स्वेच्छाचार mfn

MBh of what behaviour?

किं समाचार MBh 12 proper
behaviour समुदाचारः

MBh, R, etc — लुण्ठी, लुण्ठका

L relating to good behaviour

वैनायिक + (इ) MBh, R, BhP,

Sch respectful behaviour

वृत्ति + Gṛh̥śṛS, Mn, MBh, etc

(u. l. for वृत्त) वृत्तिक, वृत्तेन

life) MBh, Kāv, etc.

right behaviour । I समुदाचार

MBh, R, etc — नीति + Mn,

MBh, Kāv, etc.

। II सामाचारी M Paris.

wise behaviour नीति + Mn,

MBh, Kāv, etc (with Jainas)

right behaviour when
begging food सर्वसात् Sarvad

39.9 (with Pāśupatas)
amatory behaviour

सुहृत्साम् Sarvad.

behaving adj II वर्तिन् Mh,
MBh, etc.

II प्रचारिन् MBh. as behaving
as behaving one's self

यथावृत्त Mh, MBh behaving
badly दुर्वृत्त behaving

cruelly and rejoicing in
cruelties क्रूरविहारवत् Mm 10.9

behaving gallantly कृतपौरुष

behaving ill विनयप्रमायिन

W — दुष्कर W behaving

im properly अयथावृत्त सां

behaving in such a manner

शत्रुवृत्त, शत्रुवृत्ति Mm, Bhp etc

behaving like ज्ञाने (life)

Mm, Bhp behaving like

an eldest brother ज्येष्ठवृत्ति

Mh 9.11c behaving like

Aryans आयनित MBh behaving

like cattle पशुवत् Maitr

behaving properly साधन

L behaving properly towards

जीवन् (life) Mh, MBh, etc

behaving respectfully

towards parents गुरुवर्तिक

R (६) 2.107.19, गुरुवर्तिन्

MBh 10.696 13.3563, R 4,

गुरुवृत्त R 4.17.36 behaving

respectfully towards

venerable persons गुरुवृत्त

R 4.17.36 — गुरुवर्त्ति R (५)

2.107.19, गुरुवर्त्तिन् MBh 10.696

B. 3563, R 4 behaving

rightly सम्यग्गत सिन्या

behaving similarly सदृशगते

Rājat behaving thus

तयारशील MBh 4.133 behaving

towards प्रतिपन्न (loc) MBh

badly behaved अन्यायेन

mfn Uttanae behaved towards

वृत्त mfn (loc) MBh, R — प्रयुक्तम्

impers (loc acc with प्रति) Sak.

ill-behaved I दुर्विनेष्ट mfn MBh

— दुःशील mfn MBh, R, etc (दुःशीलता,

Kull).

I II दुष्ट mfn Un 1.26 Sch —

वियात mfn L.

it should be behaved अतिव्यम्

impers R it should be behaved

towards in any way with anyone

वर्तितव्यम् (impers) (with an adu
or instr) (loc, gen or instr)

with सह, मङ्ग, कान्, etc properly

behaved सुविनीतम् (आ) = Pañca

very badly behaved सुदुराचार

W.

well-behaved । I विनयवत् मङ्ग,

वत् — विनीत मङ्ग मङ्ग, मङ्ग, etc

— विनीतामन् मङ्ग Mn 7.39

— साधार कान्क.

II नीत मङ्ग W (it is) to be

behaved स्वेयम् (with instr)

2937

22-
~~24-11~~

adu, Harine, Bhartr, Rajat.

behead 1. I शीर्षच्छेद्यं कृच्छात् .

one who beheads शीर्षच्छातिन्

m Pāṇ 3.2.51 .

beheaded विमस्तकित मृत्तु नाश .

behest 1 I ~~जेष्ठम~~
~~~~~

behind I पश्चात् RV, etc — पश्चात्

Mn, MBn, etc — पृष्ठतः (with gen  
or loc) — पृष्ठे.

I II अनुवाम् ऽBz, PBz — अनुवि

loc — अवक् with acc —

अपराज (with acc) Kāty Śr —

अपाञ्च, अपाङ्, अपाञ्ची, अपाङ् RV

B AV — अग्निहोत्र Kām — उत्तरतः

— उत्तरम् MBn, etc — उपरिष्ठात्

(as a pref with gen, TS, ऽBz,

Suśr — उपरिष्ठात् (as an adv)

TS, ŠBr — अधनातः Kauś 70 —  
 अधनेन instr (with gen [Ch Up 2

2.1.3\_ or acc [ŠBr 1 f 7. 11]

following, once [7. 2. 2. 4]

preceding, — अधनातः MBh 4.

994, R 5. 40. 5 — अधन्यम् MBh 3

905 f, R (f) 2. 112. 31, अधन्ये

loc MBh 3. 1303 f, 4. 4506 —

प्रातः R Prāt, dariv, R, etc

पश्चात् RV, AV, Br — पश्चादे (with

gen, acc इन्द्रेणे (with gen)

Pāṇcat — प्रत्यय (abl) Katyā



~~at~~ approaching behind पश्चात्

mfn MaitrS, Kāth behind

one's back अगोचरोत् instr

hit behind the burial-place

पारेक्षमाणम् Mālatim behind the

ear पश्चात्कारणम् śr being

behind पश्चिम mfn (आ) ऽ ,

Gr. śrS, Mn, MBh, etc being

from behind पश्चात् mfn

RV, Br, Kāty śr being seated

behind पश्चात् mfn PBr.

a b<sup>d</sup>hist priest who walks

behind another buddhist-priest  
in visiting the laity पश्चाच्छ्रमण -

मणः (पश्चाच्छ्रमण) & coming.

from behind प्रतीचीन मणः AV.

I I from behind पश्चिमतः MBn —

पश्चात्तात् RV. ~~अपाकः~~ AV 8.

~~अपाकः~~ RV 7. 104. 19.

I II ~~अपाकः~~ अपाकः (AV 8. 2. 19)

अपाकात् (RV 7. 104. 19 — अपि

कर्णे RV — जयन्मतः R 6. 7. 35

& 45, 22 & 29 परस्तात् Bz

— पश्चात् RV, etc — पुष्प

going behind पुठ्ठागिरी mfn.

Parcat going behind one another

पराञ्च mfn. RV, AV, TS, Bz,

up having anyone behind

पराञ्च mfn. not staying

behind ३१५२-११५६न, ३५६१-१५६न

rising from behind applied

to the <sup>a</sup>zodiacal signs Aries,

Taurus, Gemini, Sagittarius

and Capricorn पुठ्ठागिरी mfn. Var

seizing from behind परावृत्ति

mfn. Bhp that which is before

and behind पूर्वापरम Sūryas —

to be behind पश्चात् भू MBh

to be behind in measure

अनुमा RV.

behold ॥ I दृश् RV, AV, ŚBr, MBh,  
 etc — पश् only Pres पश्यति,  
 पश्यते RV, etc — ईक्ष् ७ । ईक्षते  
 — अवलोक ७ १०, अवलोकयति  
 MBh, etc — आलोच् Caus  
 आलोचयति, आलोचयते —  
 आलोक् Caus आलोकयति  
 वीक्ष्, वीक्षते (य also P) ŚBr,  
 etc — प्रेक्ष्, प्रेक्षते (य also प्रेक्षति)  
 TS, etc — अवेक्ष्, अवेक्षते TS,  
 ŚBr, etc — आलक्ष्, आलक्षयते  
 MBh, R, BhP, Pañcat, etc.

1 II अनुदृश् — आख्या P RV,

4.2.18 — आलोक्, आलोकते

Bhatt — उत्पश्, उत्पश्यति Megh.

Śis — उदीक्ष्, उदीक्षते ŚBr 14.

9.1.1, MBh, Mh, etc — उपलभ्,

उपलभते — उपलक्ष्, उपलक्षयति,

उपलक्षयते Āśu Śr, Śānkh Śr,

MBh, Śuśr, etc — नयनगोचरी-

कृ Vās — निरीक्ष्, निरीक्षते (निरीक्षति)

Var, MBh, Kāṇ, etc — परादृश्,

AV, ŚBr — परिदृश् — परिपश्

— परिपश्यति RV. TS, Br, Up

— प्रतिख्या, प्रतिख्याति RV,  
AV, Br — — प्रातेदृश्, ऽBr — —

प्रतिपश् only pr प्रतिपश्याति

RV, AV, Br, MBh — — प्रतीक्ष् ,  
प्रतीक्षते (cp also प्रतीक्षाते, AV, Katyā

— प्रव्युदीक्ष्, प्रव्युदीक्षते R, Bhattach.

— प्रपश्, प्रपश्याति (cp also  
प्रपश्यते) RV, etc — भन्

९ 10 भानयति — लोक् ९ 1 (Shātip

4.2) लोकते Caus or ९ 10 (Shātip 3

33.103) लोकयति ऽBr, Sāh —

लोच् ९ 1 (Shātip 6.3) लोचते



— विरया , विरयाते RV, ŚB<sub>2</sub>

संकाश् Caus संकाशयति AV

— संहृश्, M<sub>Bh</sub>, Kāru, etc

— समनुवीक्ष्, समनुवीक्षते Kāru

— समवलोक , समवलोकयति

R, Śak, Kārhās — समवेक्ष्,

समवेक्षते (य also समवेक्षति )

M<sub>Bh</sub>, R — समालक्ष् M<sub>Bh</sub>

— समालीक् , समालीकयति

M<sub>Bh</sub>, Kāru, etc — सम्पश्,

सम्पश्याति , सम्पश्यते M<sub>Bh</sub>, M<sub>Bh</sub>

etc — स्पश् RV.

behold I T पश्य, पश्यत often  
employed parenthetically  
or interjectionally MBh,  
Kāre, etc.

I II ! इद् (followed by a  
particle with an acc and  
preceded by a verb of motion)

Br — पश्य, L.

to behold with attention

आभिषा, अभिषाते RV 8.59.3

beholding II अवलोकनम्

Ragh 11.60, etc — आलोकनम्

Yājñ, Ragh, Kum, Karhās,

Sāh, etc — वेष्टा MBh, R,

BhP (often ife) — समीक्षा

Afasi — आलोकः — इष्टे +

Bz. Up, etc — आलक्षणम्

I II अवलोकनम् L — उदीक्षणम्

L, उदीक्षा BhP — संदर्शनम्,

Nir, Kāty Śr, MBh, etc

समालोकः सुय, ज्ञ, समालोकनम्

Var Br S, Rājet — सम्प्रेक्षणम्

W.

beholding (with the  
mental eye) दृष्टिः च

Br, Up, etc.

beholder II ईक्षकः, ईBr,

Āśv-gr, Goh — सम्प्रेक्षक

Starire.

II दृशीकु m TS — परिदृष्ट one

one who beholds संदृष्ट Nir

BhP — स्पर्श m RV, AV, VS,

स्पशः, Shadr Br, Mn, MBh,

Pañcat.

beholding adj पश्यत् f (अन्ती)

— अवलोकिन् ~~if~~ Kathās

— आलोकिन् — विलोकिन्

Kathās, Śatr — इक्षितृ Mn,

Prab, etc.

। II अनूकाशिन् TBz — आलक्षि

(ई) (१) गौरादि Vāh 4.1.41)

— दृशेमत् BhP — पश्य

f (आ) Up — प्रथयत् W

— विनाकशात् RV.

be holding men ( said of  
goods ) नृचक्षस् RV, AV, VS,

TS.

beholding I आलोक्य

आलक्ष्य MBh, R, Raghu  
 etc.

II उपालक्ष्य BhP.

behold adj I दृष्ट Mbh,

MBh, Karu, etc — नीक्षित

VS, etc — विलोकित —

इक्षेत — आलोकेत — लाक्षेत

MBh, Kāu, etc — आत्ताक्षेत

Bh P, R — सम्प्राक्षेत W.

II उदीक्षेत — उपत्ताक्षेत R,

Bh P, Das, etc — निक्षेत RV 2,

12.13 — परिदृष्ट MBh —

पारिदृष्ट Bh P (= प्रख्यात ३०५)

— लोकेत W. — व्यनलोकेत

circum. completely

beh

completely beheld

संदृष्ट Var Br S.



to be behold प्रोक्षेतव्य म्फ

Ratnâre.

having beheld आनक्ष्य MBh.

R, Ragh, etc — उदीक्ष्य —

दुष्टवत् MBh. — उपस्तक्ष्य Bhp.

I II उपालक्ष्य Bhp.

~~I उद्धृ, उद्धिरति.~~

I to belch out उद्धृ, उद्धिरति.

belching कुक्षिभूजितम् L.

I the act of belching उद्धारः (Pāṇ.

3.3.29) R, Susr, Ragh,

Megh, etc.

— x —

beleaguer । II (a city) पीड cl 10

P or ~~be~~ can पीडमाने (ep also

पीडमाने) Dhātup. 32. 11, R.

beleaguering <sup>I II</sup> ~~परिष्व~~ परिष्वान् f RV

Beleric Myrobalan अशस्त्यः

— निषङ्गः (only L) —

(Terminalia Belerica) the  
seed of which is used as a

die अशस्तः

— x —

believe vb. । I श्रद्धा, श्रद्धधाति, श्रद्धन्ते RV, etc — श्रद्धा, श्रद्धधाति, श्रद्धन्ते (with dat gen loc) RV, etc प्रती, प्रत्येत्सी प्रत्येति (with gen) Kathās.

। II परिश्रद्धः, परिश्रद्धन्ते MBh, R, etc — मन ८.५ (Dhātup 30. 9, 25. 67) मनुते, मन्मते (ep also मन्मति) RV, etc — वितक्, वितक्मति MBh, Kāv, etc — श्रद्धः ८.१ श्रद्धन्ते (ep also P) MBh, Kāv, etc — संश्रद्धा (only ind संश्रद्धाय) BhP.

to believe anyone to be अवगम,

अवगच्छति (acc) MBH 3. 2483

etc to believe a person to be

विशदः, विशदःकृत (two acc) Git

to believe a person to have

विशदः, विशदःकृत (two acc) Git

to believe firmly in सम्प्रती,

सम्प्रत्येति R, Bhatt.

I to believe in अग्निशब्दा Vajracch

— शब्दमागम (with gen) Divyāv.

II तन cl 1. 10 तनति, तनयति Dhātu

disposed to believe शब्दात् नृ म्

Śambh, BhP the faculty of  
believing. शिद्ध्यन्त्रिय म Lalit.

belief । I प्रत्ययः — मतम् MBh, Kāv.  
etc.

। II अनुभावः — निःशेयसम — प्रतीति

I Das — बुद्धि I Kāv, Kathās,

Pur, Hil — मति f. ŚrS, Mn, MBh

etc — शङ्का (ifc) MBh, Kāv, etc

— शिद्ध्यन्त्रियता Mn 7. 86 शिद्ध्यन्त्रियम्

Sārvad — समावेशः MBh, Kathā

belief in शिद्ध्य (loc comp) RV, etc

— निश्वासः (loc gen instr with



2963

H  
2011

or without सह or comp) mñh,  
 Kāv, etc belief in God आरि-  
 क्यम् belief in Vishnu वेणव-  
 लम् Rājat complete belief  
 सम्प्रलीति f. Kir to have belief  
 श्रद्धा, श्रद्धाति, श्रद्धते RV, etc  
having such a belief पुत्र्यत्यम्  
 म्फु. Sank having which belief  
 यच्छ्रद्धं म्फु. Bhag means of  
inspiring belief श्रद्धापोषणम्  
 Jatakam one who has belief  
 श्रद्धालु म्फु MW one who has

firm belief in उद्धप्रत्यय mfn

Ratnâv perfect belief समप्रत्ययः

MBh, Kāv, etc popular belief

प्रवादः MBh, Kāv, etc possessed

of right belief सम्यग्दृष्टि mfn

H paris, Divyâv (with Buddh)

right belief सम्यग्दृष्टि f. Lalit

(with Jainas) right belief

सम्यक्प्रदानम् Sarvad.

believer <sup>I</sup> n प्रत्येत् mfn W.

a believer in the existence of

God सङ्गोक्तः L, आसिक्त.

believing I I adj. प्रत्ययिन् W —

शब्दित BhP, शब्दिन MBh — शब्दान्वित

W, शब्दासम्बन्धित MW — शब्दामुक्त W,

शब्दान्त Bhag, MärkP — शब्दामय ‡

(इ) Bhag — शब्दधान RV, etc, शब्द-

धानवत् VP — आस्तिक ‡ (इ) MBh,

yājñ, Śaṁś — प्रत्येत् W — उपजात

~~विश्वास~~ विश्वास Mit.

I II आस्थित Sarvad — शब्दादेव TS

Bh, Ch Up — शब्दावित ऽ Bh —

शब्द ‡ (इ) H Paris, Saddh P.

believing anyone to be alive

जीवाशाङ्गिनः Kathās 75 a <sup>believing</sup> belonging  
disposition. आस्तिक्यम् MBh, Bhag,  
 Bhp believing his words लङ्कचः-

प्रतीत.

I believing in शब्दमिति (gen)

Divyâv — शब्द Kath, TS.

II अभिप्रसन्न (loc or gen) Divyâv

believing in a material exis-

tence. धाममाणि Bhp 3. 11. 38

a believing nature आस्तिक्यम्

MBh, Bhag, Bhp firmly believing

in सम्प्रतीत MBh.

~~believed~~believed I I adj. शङ्कित RV 1.104.6

— मत RV, etc.

I II परिशङ्कित MBh.

†

believed in निष्ठासित W to bebelieved शङ्कित RV 1.125.4 itshould be believed शङ्कित ०२४

MBh.

bellI घण्टा MBh, R, etc, ~~etc~~ MBh 14, bc

R 6.

I II घः ल - घनम् .

a bell fastend<sup>e</sup> to the Khatriângastaff खट्वाङ्ग-घण्टा Mālatīm bell-founder (considered as one of the  
mixed castes कंठकारः BrahmanavPa bell hanging down from the  
neck of a horse ग्रीवाघण्टा लa bell hanging down from the  
throat of cattle गर्धरः ग कपिलकादि(Ganar 446) a bell hanging on

the neck of a horse घर्घरा L

a bell man प्रहरिन् m L.

bell-metal I. कांस्यम् Mn

5.114, 11.167, 12.62, Yājñ. 1.190,

Susr.

I. II असुराहम् L — कंसः, कंसम् —

कंसीयम् — घण्टाशब्दः L — घोरघुषम्

L (घोरघुष) — घोरः, घोरम् L

— ताम्रार्घम् L — द्रव्यम् L —

पित्तलम् L — पीतकावेरम् L —

प्रकाशम्, प्रकाशकम् L — खणम्

L — राजरीति । L — रेत्यम् L =



रीति — लोहजम् L — लेहितकम् L —

वङ्गशुल्बजम् L — विद्युत्प्रियम् L

— संधानम् MW, सौराष्ट्र —

सास्थिताम्राधम् L कांस्य —

सौराष्ट्रम् L — सौराष्ट्रिकम् L —

स्वर्णरीति f L a bell-ringer

छाटिका: MBh 13.60 2 8, VarBrS

10.6 & 12, (also छाटिका L, Sch)

a bell used as an ornament घटिका

Kād 1.69 'bell-vestibule'

N. of one of the 3 vestibules

in the Tinnerelly Saiva temple

घण्टामण्डपः R TL, P 447 consis-

ting of bell-metal कांस्य

mfn Kāty Śr, MBh 13.94,

91, R, Mn 4.65 furnished

with a bell घण्टन् mfn MBh

4.6.10 — घण्टावन् mfn,

MBh 4.21.85, Bhp 8.11.30

furnished with a bell (said of

Śiva) घण्टन् m MBh 12.

10377 & 10414 having a bell

in his hand (an executioner)

घण्टाशब्दपाणि mfn Divyān

28.29 having a large bell

महाघण्टाघर mf (खा) n R having

the smell of bellmetal लस

mf n ↳ a kind of bell metal

भूरिलोहम् ↳ मलम् ↳

महेश्वरी ↳ a kind of bell

मैभाग्यघण्टा Kād made of bell-

metal कंसिक mf (ई) n Pān

5.1.25, कंसीय mf n Pān 4.3.

168 relating to bell-metal

कंसिक mf (ई) n Pān 5.1.25

कंसीय mfn Pān 5.3.16 8

a small bell । I घण्टिका

un 4.18, sch — किङ्किणी,

MBh, Hariv, etc किङ्किणि 1 2

किङ्किणिका sis 5.58 Heat vel

for किङ्किणी - किङ्किणी.

। II घघयम् yal — प<sup>अ</sup>ण्टिका

— विद्या ५ — विद्यामणि

chandam ~~विद्या~~ ~~विद्यामणि~~ m ५

the sound of a bell घण्टारवः

Pāṇcat, घण्टारवः Hit, घण्टारवः

W sound of a bell घण्टास्वनः W  
sounding like a bell

घण्टाशब्दः L striking a bell

घण्टाताडनम् W worker in  
bell-metal काश्यकार m (रि) Cam<sup>m</sup>

on ~~or~~ yājñ an arrow ornamented with small bells किङ्किणी-

सायकः MBh 4.13.36, किङ्किणीक

Kum. 7.49 decorated with

small bells किङ्किणीकिन mfn

MBh, Hariv 2023 furnished

with bells घण्टावत् mfn

MBh 4.2185, Bhp 8.11.30

girdle of small bells

सुद्रघण्टिका L सुद्रघण्टी having

a circlet of small bells

किङ्कणीजालमालिन् mfn MBh, Hcat

'having hot bells चण्डघण्टा

Tantr an ornament furnished

with bells कङ्कणी L —

कङ्कणीका L a series of bells

घण्टालि f Kathās 101.301

Small bells employed for or-  
namment झुडिका & The

sound of small bells घघरावः

W a string of bells tied  
on an elephant's chest as an  
ornament घण्टा माला L.



the large tree Terminalia

bellarica

अनिलघ्नकः

2978

556

a bellicose mistress अर्धरत

---

bellow <sup>vb</sup> I वाश cl 4 (Dhātup 26.54)

वाशते (ep also वाशति ved and

ep also वाशति, वाशते, RV, etc —

मा cl 3 मिमाति (accord to Dhātup

20.6 मिमाति, RV, AV, Bḥ — नदि

cl 1 (Dhātup 3.19) (ep also

नदति) नंदति. Bḥ, etc — हम्भाय

Nom हम्भायत MBh.

I II उ cl 5 उनाति, cl 2, cl 1

अवति, Dhātup — मृणु, मृणवति,

मृणवते RV, AV — वृह वृह वृह

also written तुह् or तुह् ) cl.

Dhātup 1.85, वृत्ति or वृत्ति,

MBh, Hariv, etc (Dhātup

24.24) वृत्ति, रवृत्ति (Ved also

रवृत्ति, रवृत्ति, रवृत्ति) RV, etc

विनद्, विनदति MBh, R, etc — विज्ज

cl 2 (Dhātup 24.17) विज्ज (accord  
क्त

to Vop also cl 1.10 विज्जते,

विज्जते, RV, etc — संवादि only

tes संवादिन्त) RV — संनदि, संनदति

Dep also संनदति, MBh — संन,

संनवते RV.

bellows । I भस्त्रा Rāv, Pūr, भस्त्री

L — आध्मानम् L.

I II नम्रि (L).

to begin to bellow प्रवेक, प्रवेकते

Bhatt to bellow against प्रतिवाशः

प्रतिवाश्यते RV, Tānd Br, Lātṃ,

Var to bellow in return प्रतिवाशः,

प्रतिश्यते RV, Tānd Br, Lātṃ,

Var to bellow loudly रु, Intens

(Ved) रोरवीति or (ep) रोरुमते,

रोरुमति or (lg) रोरति to bellow

together with संग्रह्यं (only or

अभस्त्रिका) (instr) RV a badly  
(i.e. small)  
made pair of bellows अभस्त्रिका

अभस्त्रिका Pāṇ. 7.3.47 a black-  
smith's bellows कृष्णकारभस्त्रिका

Pāṇcat furnished with a bellows

भस्त्रावत mfn & an inferior  
pair of bellows (i.e. small)

अभस्त्रिका, अभस्त्रिका Pāṇ. 7.3.47  
a large hide with valves and a  
clay nozzle used as a bellows

भस्त्रा Kāv, Pur, भस्त्रा L a pair  
of bellows हति m RV, AV, Bṛ,

Mn, MBh, etc — चमयुः Hear,

चमप्रसेनकः L, चमप्रसेनिका

HYog 3. 131 a pair of leather

bellows. हस्त the sort of

sound made by blowing with

a bellows. धमधमा MW without.

bellows अभरन् mfn. (a woman)

who has no bellows अभरन्का,

अभरन्का Pan. 7. 3. 47.

bellowing I नदितम् R. Hil.

I II नादः RV, etc — महानादः MBh



Mārṣ P.

I II नद mfu — मायु m RV, AV,

ŚiṛS.

bellowing like a bull गोनादः

MBh, 12. 10 430 — गोनादः L

bellowing loudly महानाद mf(आ) n MBh, R bellowingtogether ( of cows and calves )सांवादिनाम् KātyŚr a loudbellowing शैरवणाम् Nir.bellowing I मायु m Sāṅkh Śr.

I II नदः RV.

one who bellows रसितं mfn.

Sāh.

bellowing । I adi राविन m (इजा)

n MBh, R, Var BṛS.

I II मायूक L — कुत Var BṛS.

bellowing in a cow-pen

गोष्ठे दवेडिन ३ पत्रसमितादि, मुक्ता

राह्यदि bellowing of cattle

हम्भा MBh, R, etc, हम्भारवः

MBh, हम्भारावः सिंहः the

bellowing of a bull रुवथः

Kath making a bellowing

sound हम्भार वा विराविन.

~~bottle~~

borrowed । II adj. नर्दित.

I II गार्जित - सम्प्रगर्जित W.

to cause to hellow रु caus

रावयति Āśv Śe, msh, etc.

- x -

belly । I उदरम् RV, AV, SB<sub>2</sub>, Suss<sub>2</sub>,  
 MBh, Kāth<sub>2</sub>, etc — जठरम्  
 (जठरः) RV, AV, etc — कुक्षम्  
 Un 3. 67 कुक्षी Var Br<sub>2</sub>S, कुक्षि  
 m(f L) — तुन्दम् L.

। II कञ्जरः, कञ्जारः — कबन्धः,  
 कबन्धम् (sometimes written  
 कबन्ध) Nir — कृत्स्नम् L —  
 कृपीटम् Un चटु (m n L) L  
 — पटीरम् (only L) — पिचण्डः,  
 पिचण्डम् L, पिचिण्डः L —  
 फण्डः Un 1. 113. Sch — फाण्डम् L

फण्ड — मध्यदेशः MBh, Kāv, etc —

मध्यदेशः Suśr — मध्यम् Kum —

— मूत्राशयः L — रोगरताधारः  
मलुकः (pl) रसासार, रतासार)

— लोभलताधारः Gal.

a bad belly (?) अपकुक्षि m

Pān 6.2.187 being in a belly

श्रोत्र mfn Suparn.

being in the belly 15 उदर

mfn ŚBr, car — जाठर mfn (ई)

n MBh 12.9661, MārkaP 2.37

— कुक्षिगत mfn — कौक्षेय

mfn Pān 4.3.56 — जठरस्थ,

जठरस्थायिन्, जठरस्थित mbn w

— औदर्य mbn being on the  
belly जाठ mb(ई) n MBh

12.9661, Märk P 2.37 belly

ache कुक्षिशूलः, कुक्षिशूलम्

Sussr — जठरज्वाला, जठरयथा

w belly-band उदरत्राणम् २

'belly-cavity' तुदकूपिका,

तुदकूपी २ a belly-god

औदरिक mb(ई) n Pān, MBh,

Sussr, etc the belly of an

animal राजपुत्री २ belonging

to the belly उदर mfn ५ Br

car ' contained in the belly

जठरीकृत mfn Bhp 3.4-20

disease of the belly कुक्ष्याभयः

Var Br 5 — कफगल्मः desirous

only of mere filling of

the belly उदर भरणमात्र केवले

mfn Hit the filling of

one's own belly स्वोदर पूरणम्



Pañcad filling only one's belly

स्वोदरपूरक mbn २ the generative  
organ and the belly शिशोदरम्

MBh having a belly like  
a pitcher कुण्डोदर mbn

Pān 6.2.108, Kās having a

black belly कुण्डोदरः सुः

having a large belly लम्बोदर

mf (ई) n MBh, Kād, Kathās

— बृहत्कुक्षि mbn २ —

उदरवत् mbn Pān 5.2.117

'having a pendent belly प्रलम्बोदरः

Kārand having a prominent

belly विकुक्षि मभन MBh,

Hariv (also विकुक्षिक) having

a protuberant belly लम्बोदर

मभ (ई) न MBh, Kād, Athās

— तुन्द मभ ग अश्रादि

'having a spotted-belly

श्रालोदरः Mantra Br having

a well-formed belly सुदर

मभन Pān 6.2.107 Vārtt 1

pat having nobelly निरुदर

mfn Kār — अनूदर mfn

MBh having the yajus for

a belly (said of Brahman)

यजूदर mfn Kaush Up an

ill shaped belly (?) उपकुक्षि

m Pān 5.2.187.

the lower belly || वस्ति mf

(also written वस्ति) Var Brs,

Kāsi kh — सूत्रपुटः ५.

|| वातशीर्षम् ५. a morbid

affiction of the belly नाठ्यम्

Suśr a parrot's belly शुक्रोदरम्

MW a particular part of the

belly of horse उदरस्थम्

Kād the region of the belly  
(of an animal) पाजस्यम्

relating to the belly जाठर

mf (ई) न MBh 12. 966 1

Mārhp 2. 37 that which

forms the belly उदर्यम्

Vs 25. 8 till the belly is

bull उदरपूरम् Pan 3. 4. 31

the upper part of the belly  
as far as the navel सामाशयः

MBh, yājñ, Susr using  
the belly in place of feet

पादोदरः gold-bellied

हिरण्य कुक्षि mb Karis

pot-bellied लम्बोदर mb (ई)n

(लम्बोदरता) MBh, Kād, Kathās

red-bellied रक्तोदर mb

Bhpr .









